

1 četvrtak, 13.07.2006.
2 [Otvorena sjednica]
3 [Optuženi je ušao u sudnicu]
4 [Svjedok je ušao u sudnicu]
5 ... Početak u 09.23h
6 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite, molim.
7 Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda.
8 Izvolite sjesti.
9 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Jarčević, podsjećam Vas da
10 ste i dalje pod svečanom izjavom koju ste dali juče da ćete govoriti istinu,
11 cijelu istinu i ništa osim istine. Je li to u redu?
12 SVJEDOK: Sasvim je u redu. Imajte poverenja u mene.
13 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala lijepa.
14 Gospodine Milovančević, izvolite.
15 SVJEDOK: SLOBODAN JARČEVIĆ [nastavak]
16 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.
17 Ispituje g. Milovančević: [nastavak]
18 P: Dobro Vam jutro, gospodine Jarčeviću.
19 O: Dobro jutro.
20 P: Sada ćemo nastaviti Vaše glavno ispitivanje. Podsjetiću Vas opet na
21 samom početku obaveze, i moje i Vaše, da pravimo pauze između pitanja i odgovora
22 zbog prevodilačke službe. Znam da to nije uvek lako, ali bilo bi pristojno sa
23 naše strane da omogućimo gospodi iz prevodilačke službe da može da uradi svoj
24 posao./sic/ Hvala Vam.
25 O: Poštovaćemo to.
26 P: Juče smo, gospodine Jarčeviću, stali kod teme koja se odnosila na
27
28
29
30

1 prisustvo regularnih hrvatskih trupa u Posavini, na severu Bosne i Hercegovine.
2 Vi ste objasnili da je bilo velikih problema zbog presecanja jedine komunikacije
3 iz koje je mogla da dođe... da dođe bilo kakvo snabdevanje iz Srbije i
4 Jugoslavije po području Krajine. Da li je to tako? Jeste tako juče objasnili?

5 O: Da, i dodao bi činjenicu da narod u Krajini nije imao elektriku.

6 P: Juče ste opisali dva karakteristična slučaja: da je dvanaest beba u
7 Banja Luci, ka kojoj je vodio taj put na severu Bosne kroz koridor, umrlo zbog
8 toga što im nije iz Beograda mogla biti dostavljena oprema za održavanje
9 inkubatora. Dakle nije mogao biti dostavljen im kiseonik, pri čemu Ujedinjene
10 nacije nisu reagovala. I opisali ste drugi slučaj kako čovek koji je bio u
11 Kninu, kao i ini svi drugi, zbog presečenog puta nije mogao da dođe do Beograda
12 radi medicinske pomoći. U vezi sa tim pitaću Vas da li ste se obraćali UNPROFOR-
13 u. Naime rekli ste da ste se obratili Savetu bezbednosti i da on nije reagovao.
14 Da li ste se kao Vlada Republike Srpske Krajine po tom pitanju obraćali
15 UNPROFOR-u?

16 O: Da Vam kažem, gospodine Milovančeviću, možda je red da izgovorim ime
17 i prezime čoveka kojem je propao bubreg, jedini darovan od brata. To je čuveni
18 novinar u Beogradu, ranije u Kninu, Rade Matijaš. Radi u najtiražnijem listu
19 Srbije, u *Novostima*. Što se tiče intervencije kod Saveta bezbednosti, to su
20 činili i Vlada Jugoslavije i Vlada Srbije i mi iz udruženja Srba iz Bosne i
21 Hercegovine i mnoge humanitarne organizacije.

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 I nije bilo boga. Iz Saveta bezbednosti nisu dozvolili let aviona ili h...h...
2 il' helikoptera i podsećam Vas da je to zbog toga što su Srbi stvarno bili
3 stavljeni van zakona, i međunarodnog i onog u okviru odcepljenih republika.

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Mogu li Vas samo pitati, gospodine
5 Jarčević, odnosno zamoliti da pažljivo slušate pitanje koje ću Vam postaviti i
6 da pokušate da odgovorite na svako pitanje koje Vam se postavi što konciznije i
7 u što manje riječi. Ako nam dajete čitav paragraf kao odgovor na pitanje, to
8 nije odgovor na pitanje. Ponekad Vam se postavi pitanje na koje možete
9 jednostavno odgovoriti sa "da" ili "ne". Pitanje je bilo da li ste Vi kao Vlada
10 Srpske Krajine kontaktirali UNPROFOR u vezi sa tim problemom. Odgovor treba da
11 bude "da" ili "ne".

12 SVJEDOK: Gospodine sudija, kada je koridor bio zatvoren, ja još nisam
13 bio u Vladi Republike Srpske Krajine. Zato sam objašnjavao intervencije iz
14 drugih sredina. Svakako da je Vlada u kojoj ja još nisam sedeo takođe tražila
15 intervenciju preko oficira UNPROFOR-a u Kninu.

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Onda je Vaš jednostavan odgovor: "Ja
17 nisam bio u Vladi Republike Srpske Krajine u to vreme." To je odgovor na
18 pitanje.

19 SVJEDOK: Hvala. Vi ste u pravu.

20 G. MILOVANČEVIĆ:

21 P: U vezi sa samom... samim borbenim dejstvima koje su vođena na tom
22 području Posavine uz granicu Bosne i Hercegovine sa Hrvatskom, a te se
23 aktivnosti obično nazivaju "Operacija Koridor", rekli ste da je tamo bio i
24
25
26
27
28
29
30

1 gospodin Martić. Da li imate saznanja kako je došlo do toga da jedinice
2 Republike Srpske Krajine odu na teritoriju Bosne i Hercegovine u te borbene
3 operacije?

4 O: To je bila normalna posledica onoga šta je zadesilo narod u Republici
5 Srpskoj Krajini. Bio je najugroženiji u tom momentu.

6 P: Prema podacima do kojih ste došli u radu Vlade onda kada ste se Vi
7 uključili - to je bilo krajem oktobra 1992. godine - ova operacija je bila u
8 junu i julu 1992 godine - da li nam možete reći šta je bio cilj te operacije? Da
9 li ste Vi to mogli zaključiti? Da li imate takvo saznanje?

10 O: Cilj te operacije bio je veza Republike Srpske Krajine kao države,
11 veza stanovništva kao živih bića da uspostave vezu sa svetom. To je bilo preko
12 Jugoslavije i drugim pravcima ta veze se nije mogla uspostaviti jer je sa
13 vih...svih strana bila granica Republike Hrvatske koja je već, kako sam rekao,
14 prognala 400.000 Srba i mnogi od njih su se upravo sklonili u Republiku Srpsku
15 Krajinu bez sredstava za život, bez električne struje, bez mogućnosti da se
16 leče. Užasna situacija je to bila.

17 Mogu li da dodam, gospodine Milovančeviću?

18 P: Izvolite.

19 O: Kako sam rekao, nije bilo pomoći ni od međunarodne zajednice.

20 P: Hvala Vam. Ovu smo temu u ovom trenutku završili, gospodine
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Jarčeviću. Bavićemo se sad jednim drugim pitanjem.

2 Objasnili ste da je situacije u Republici Srpskoj Krajini, odnosno na
3 područjima pod zaštitom Ujedinjenih nacija, bila vrlo teška, da nije bilo
4 struje, da je bila potpuna izolacija, da je to bilo ratno okruženje. Da li Vam
5 je poznato da li je Republika Srpska Krajina dobijala neku pomoć od Srbije i
6 Jugoslavije?

7 O: Da Vam kažem: mnogo humanitarne pomoći je stizalo iz evropskih i
8 vanevropskih zemalja putem srpskih organizacija u tim zemljama i humanitarnih
9 organizacija u tim državama koji... koje su bile organizovane ne da pomognu
10 Srbima, nego su bile po svojoj prirodi humanitarne. Međutim smetnja dotura te
11 pomoći je bila na mađarskoj granici i o tome sam ja kao ministar izvestio
12 Ujedinjene nacije.

13 Dve metode su primenjivali granični organi Mađarske. Dugo su držali
14 kamione na granici i izazvi...izazivali dve negativne posledice: kvar hrane i
15 lekova i onemogućavali su ljudima koji su vozili humanitarnu pomoć da se na
16 vreme vrate na svoja radna mesta u Nemačkoj, Francuskoj, Holandiji i drugim
17 zemljama. I to je smanjivalo dotur pomoći sledećih dana. Onda smo mi iz Knina
18 napisali otštar /sic/ protest protiv Vlade Republike Mađarske, Savetu
19 bezbednosti, Evropskoj uniji, OEFS-u. A da Vam samo kažem primer kako su
20 Slovenci onemogućavali dotur Srbima pomoći i ponovo ćete se uveriti da su

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 stvarno Srbi bili tada u Evropi van zakona. Dvojica ljudi koji su iz Švajcarske
2 vozili za Krajinu dva kamiona hrane, carinski organi na slovenačko-mađarskoj
3 granici su im iscepali radne i boravišne dozvole iz Švajcarske. I oni se više
4 nisu mogli vratiti u Švajcarsku. Zahvaljujući činjenici što je švajcarska
5 ambasada shvatila situaciju, na dopis iz Knina oni su na novim pasošima koje im
6 je izdala Jugoslavija u ambasadi u Švajcarskoj im dali nove, ovaj, vize za
7 ulazak u Švajcarsku jer su im tamo bili i porodice. Možete misliti na ova dva
8 slučaja kako je perfidno bilo sve ono čime se Srbima moglo naneti zlo.

9 P: Pored ove humanitarne pomoći koja je stizala iz sveta, da li je bilo
10 razmene i humanitarne pomoći iz Jugoslavije, iz Srbije za Krajinu i za Krajini?

11 O: Mnoga preduzeća u Srbiji, nezavisno od Vlade Srbije i Jugoslavije su
12 pomagale Republiku Srpsku Krajinu šaljući, recimo, hranu i za ljude, i za stoku,
13 lekove i tako dalje. Moram priznati i da je Vlada Srbije i Vlada Jugoslavije to
14 isto činila, ali najveću pomoć Republika Srpska Krajina je imala, ovaj, od
15 Jugoslavije zbog tog što su uspostavili potpuno državne odnose i što je
16 funkcionisala trgovina i privredna saradnja. To je bila takva saradnja da je
17 verovatno, mada mi to nismo nikad izračunali, trgovinski bilans bio pozitivan za
18 Krajinu u odnosu na Jugoslaviju zbog toga što Krajina nije imala mnogo
19 stanovnika i što to nije bilo interesantno tržište ni za jednu privredu, pa ni
20 za jugoslovensku. A suprotno tome Jugoslavija je imala više stanovnika i sve

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 što smo proizvodili u Krajini, izvezili smo za Jugoslaviju, a u prvom redu
2 milijon tona nafte koju smo imali oko Mirkovaca, a u to vreme nafta se nije
3 smela uvoziti u Srbiju iz drugih država jer je Jugoslavija bila pod sankcijama.

4 P: Da li ovim hoćete da kažete da je privreda Republike Srpske Krajine,
5 ona koja je uspevala da radi u tim okolnostima svoje proizvode, izvozila u
6 Srbiju i da je to bila klasična međudržavna razmena?

7 O: Tako je.

8 P: I trgovinska razmena?

9 O: I često kada s...je gospodin Martić ili Vlada, kad su tražili novčanu
10 pomoć od Jugoslavije, oni u svojim tekstovima nisu navodili da je Jugoslavija
11 duguje Krajini, ali s obzirom na taj trgovinski bilans vjerovatno je taj novac
12 koji je dolazio kao pomoć u Krajini bio manji od onog što je izvozila Krajina za
13 Jugoslaviju. Samo da vam kažem primjer: mi smo na Vladi odlučili i prodavali smo
14 po svetskim cenama naftu 0,80 feninga, odno...mislím na novčanu jedinicu
15 Nemačke, dok je Jugoslavija se snabdevala poluilegalno od preduzeća iz zapadne
16 Evrope i susednih zemalja i za tu naftu je zbog sankcija morala plaćati između
17 dve i tri marke.

18 P: Da li je postojala mogućnost, gospodine Jarčeviću, da privreda i da
19 preduzeća koja su postojala na teritoriji Krajine saraduju sa nekim drugim, osim
20 sa Srbijom i Jugoslavijom? Zbog pomenutih sankcija pitam.

21 O: Dok sam ja bio ministar, često su navraćali privrednici iz Italije,
22 nekad iz Nemačke. Pokušavali su, želeli su, ali su posle prikupljenih
23 informacija od svojih državnih i policijskih organa uvek odustajali od toga

24

25

26

27

28

29

30

1 jer im je savetovano da je to rizično područje, da smo pod sankcijama kao i
2 Savezna Republika Jugoslavija. Jel /sic/, čini mi se, posle Rezolucije 815 pa
3 871 iz 1993. godine, nažalost, i pomalo na bruku Ujedinjenih nacija, one su
4 stavile pod sankcije teritoriju koju su prethodno stavili pod svoju zaštitu. To
5 je verovatno nešto o čemu će u budućnosti raspravljati i političari i pravnici i
6 ko zna koji još naučnici.

7 P: Hvala Vam lepo. Sada ćemo preći na jedno poglavlje koje se odnosi na
8 primenu Vanceovog plana. Po Vanceovom planu dolazi do raspoređivanja trupa
9 Ujedinjenih nacija na područje Jugoslavije, na područja Krajine koja su bila
10 podeljena u UNPA zone. Da li nam možete reći kakav je bio odnos vlasti Republike
11 Srpske Krajine prema Vanceovom planu i prema realizaciji Vanceovog plana?

12 O: Vi znate pod kakvim je uslovom prihvaćen Vanceov plan, ali je
13 prihvaćen. Naš političar, doktor Milan Babić, je bio protiv toga da se on
14 prihvati i protiv toga da se snage Ujedinjenih nacija rasporede u Republici
15 Srpskoj Krajini jer nije očekivao korektan odnos snaga Ujedinjenih nacija prema
16 dvema stranama, prema srpskoj i hrvatskoj. No, intervenisao je parlament,
17 predsednik parlamenta Mile Paspalj je bio jedan od potpisnika za prihvatanje
18 Vesno...Vanceovog plana, uz Jugoslaviju i Hrvatsku, i onda je Vlada Republike
19 Srpske Krajine, što je sasvim normalno, tražila da vojska bude raspoređena na
20 granici između Krajine i Hrvatske jer je nagovešteno Ujedinjenim nacijama da će
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Hrvatska biti verolomna, da će prelaziti granicu i ubijati stanovništvo. Međutim
2 u New Yorku nisu prihvatili taj plan, nego su rekli da će biti Ujedinjene nacije
3 raspoređene, po jednoj čudnoj konstrukciji reči, kao mrlje mastila na papiru. A
4 te mrlje mastila na papiru bile su samo teritorija Republike Srpske Krajine i
5 oni su daleko od granice s Hrvatskom bile smještene u gradovima naše države.

6 P: Radi jasnoće u transkriptu, gospodine Jarčeviću, rekli ste "Vlada je
7 tražila da vojska bude raspoređena na granicu". Na koju vojsku mislite?

8 O: Vojska Ujedinjenih nacija, jer ona je nosila naziv "zaštitna".
9 Trebala je da štiti narod od Hrvatske jer je samo otud dolazila opasnost. Onakva
10 kakva će proizvesti izgon 400.000 Srba iz gradova. Da Vam samo nešto kažem ako
11 mogu, ako dozvoljavate.

12 P: Izvolite.

13 O: Taj izgon Srba iz gradova nije bio ograničen na teritoriju van
14 Republike Srpske Krajine. Takav izgon je predviđen za celu bivšu Hrvatsku.
15 Međutim u Krajini su Srbi bili većina i povećali su broj stanovnika sa
16 izbeglicama iz gradova. Oni su se tu organizovali i zato je sprečen 1991. godine
17 izgon iz tog dela bivše Hrvatske.

18 P: Dobro, gospodine Jarčeviću. To ste nam objasnili. Molim Vas, pored
19 rezolucije Saveta bezbednosti, da li je došlo do raspoređivanja trupa UNPROFOR-a
20 u obliku tih mrlja mastila po celoj teritoriji pod zaštitom Ujedinjenih nacija?
21 Da li je to tako bilo?

22 O: Da, i možda je vrlo važno za Veće da zna da je predviđeno da dolaskom
23 Ujedinjenih nacija iz Krajine bude povučena Jugoslavenska narodna armija koja

24

25

26

27

28

29

30

1 nije bila srpska u to vreme kako se to u dokumentima Tužilaštva predstavlja,
2 nego je bila sastavljena od vojnika, pripadnika svih naroda i nacionalnih
3 manjina u Jugoslaviji, a na njenom komandnom položaju često su bili nesrbi. Tako
4 i u vreme borbe za Vukovar komandant avijacije koja je bombardovala Vukovar bio
5 je Hrvat.

6 O: Hvala. Prema odredbama Vanceovog plana bilo je potrebno da
7 jedinice...

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Zamolio sam gospodina Milovančevića
9 da uspori i da sačeka da prevodioci stignu da prevedu odgovor prije nego što
10 postavi sljedeće pitanje. Sjećate se šta ste rekli svjedoku na početku, kako ste
11 njega upozorili da sačeka. Morate i Vi da sačekate, gospodine Milovančević.
12 Možete nastaviti. Izvolite.

13 SVJEDOK: Gospodine sudija, sad ste mene zaštitili.

14 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ja Vas molim da me opomenete uvek. Neki put
15 požurimo, pa zaista onemogućavamo rad prevodioca. Hvala.

16 P: Prema odredbama Vanceovog plana teško oružje Teritorijalne odbrane,
17 dakle tenkove, artiljeriju i oklopna vozila trebalo je smestiti u depoe. Da li
18 je do toga došlo? Da li je to srpska strana ispunila?

19 O: Vlada Republike Srpske Krajine je to prihvatila bez ikakvih rezervi.
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Da li je milicija Republike Srpske Krajine, odnosno lokalna milicija
2 koja je predviđena Vanceovim planom, bila u skladu s Vanceovim planom?

3 O: Bila je. Ali ja sam juče rekao da je gospodin Vance dao primedbu
4 ministru za unutrašnje poslove Martiću što mnogo policije nosi automate.
5 Gospodin Martić, kako sam rekao juče, obavestio ga da je to s... u skladu sa
6 svetskim standardima. Sedam posto policajaca ima dugo oružje, a potrebe su veće
7 zato što Hrvatska svakodnevno šalje vojsku i ubija civile u Republici Srpskoj
8 Krajini. Rekao je, to ponavljam: "Gospodin Vance, ako će vojska Ujedinjenih
9 nacija da sačuva naš narod od stradanja, onda ćemo se odreći i revolvera."

10 P: S obzirom na ovaj Vaš odgovor, postaviću Vam sledeće pitanje: da li
11 je činjenica da je milicija Republike Srpske Krajine imala automatsko oružje,
12 automate, kako Vi kažete, bila posledica namere da gospodin Martić i Vlada
13 Republike Srpske Krajine izigraju Vanceov plan?

14 O: Ne. Oni su bili obavezni, bez obzira šta ko mislio o tome, da
15 sačuvaju živote svog stanovništva koliko mogu.

16 P: Da li Vam je poznato šta je spadalo u nadležnost policije? Ili
17 konkretno: da li je posao policije Republike Srpske Krajine bio održavanje
18 javnog reda i mira u najširem smislu te reči? I da li je o tome bilo reči na
19 Vladi Republike Srpske Krajine?

20 O: Gospodine Milovančeviću, nema razlike u obavezama policije u bilo
21 kojoj državi, s tim što imamo u vidu da je to bilo ratno stanje i neobična
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 situacija zbog sankcija međunarodne zajednice i malo volje od strane komandanata
2 Ujedinjenih nacija da sami sačuvaju naše stanovništvo, kako je to glasilo u
3 nazivu tih snaga: "zaštitne snage Ujedinjenih nacija".

4 P: Da li je Vama poznato, na osnovu rada na sednicama Vlade, da je
5 situacija na terenu sledeće: da li je, dakle, situacija na terenu takva kakva je
6 postojala u to vreme - Vi ste sad govorili o tim uslovima - realno otežavala rad
7 policije? Da li je bilo teže ispuniti tu ulogu očuvanja javnog reda i mira u
8 takvim okolnostima?

9 O: Da. Sad ću Vam reći, sećam se podatka da je u vreme dok sam ja bio
10 ministar za inostrane poslove, znači nešto oko godinu i sedam meseci, Hrvatska
11 izvršila oko 700 policijskih ili vojnih upada na... u Republiku Srpsku Krajinu.
12 Nijedan jedini nije prošao, a da nije bilo ubistava vojnika, policajaca, a
13 najčešće civila. I mene čudi da za te upade i za takva ubistva još nije
14 podignuta optužnica ni protiv jednog državnika ili oficira Hrvatske.

15 P: Gospodine Jarčeviću, do sada je govoreno o pet velikih hrvatskih
16 ofanziva na zaštićeno područje. Da li su ovo napadi mimo tih ili u ok... O čemu
17 govorite?

18 O: Zajedno sa njima, a pet im...mali procenat u odnosu na 700.

19 P: Da ne bi ostalo nedoumice: znači mimo ovih pet ofanziva koje su bile
20 određenih datuma, možete li nabrojati koje su one bile? Ajde prvo te...to
21 pitanje da raščistimo.

22 O: Ma, gospodine Milovančeviću, ne mogu ih nabrojati. Pa čak i onaj koji
23 je vodio tu evidenciju ne bi Vam sad mogao kazati kojih 700.

24 P: Oprostite... Oprostite...

25 O: Ali samo da Vam kažem neke primere.

26

27

28

29

30

1 P: Gospodine Jarčeviću, očete me čuti, molim Vas? Niste razumeli
2 pitanje. Pitao sam Vas možete li nabrojati tih pet velikih ofanziva.
3 O: A, da. Dvadeset...
4 PREVODILAC: Prevodioci mole da sačekate malo.
5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Prije nego što to uradi, gospodine
6 Milovančević, ukoliko nisam nešto propustio, gospodin Jarčević je rekao da je
7 bilo oko 700 policajaca i vojnika na teritoriju Republike Srpske Krajine i onda
8 govori o pet. Gdje ste pomenuli pet? Jer do sada ste govorili o pet velikih
9 ofanziva Hrvatske u odnosu na zaštićene teritorije. Ali ko je pomenuo te?
10 G. MILOVANČEVIĆ: Ako dozvoljavate, ja ću kroz pitanja raščistiti ovu
11 situaciju. Koliko sam razumeo gospodina Jarčevića, on je govorio ili da
12 /nečujno/ ...kô da je bilo 700 policajaca, časni Sude, nego da je bilo 700
13 napada na teritoriju Republike Srpske Krajine dok je on bio ministar; 700 napada
14 u kojima su učestvovali policija i vojnici. A ja sam onda pitao da li je tih 700
15 napada bilo mimo ovih pet velikih ofanziva. Na taj... na tu razliku ukazujem.
16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančević, upravo sam to
17 želio da kažem. On je svjedočio o 700 napada. Ja sam koristio riječ "*incursions*"
18 umjesto "*attacks*", znači za napade. Da li Vi kažete da je bilo pet velikih
19 napada? A ja Vas pitam: ko je svjedočio o pet napada? Ko je pomenuo pet napada?
20 Jer on govori o 700 napada, a Vi sada govorite o pet. A Vi kažete da je tih pet
21 pomenuto. A ja Vas pitam - prije nego što postavite pitanje da biste to
22 pojasnili - ja Vas pitam: ko je to pomenuo?
23 G. MILOVANČEVIĆ: Juče je svedok govorio o velikim ofanzivama.
24
25
26
27
28
29
30

1 Dakle ja pravim razliku između pojedinačnih napada, manjih napada policijskih i
2 vojnih snaga, o kojima govori sada gospodin Jarčević, od pet agresija. Agresija
3 je potpuno druga stvar, je li? Pod agresijom... kada govorimo o pet agresija,
4 govorimo o pet velikih vojnih operacija na velikom prostoru sa učestvovanjem
5 avijacije, tenkova, artiljerije, pa sam zbog toga ja pokušao da ukažem na tu
6 razliku.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam. To je sve. Upravo to sam
8 želio da kažem. Vi ste pomenuli pet velikih ofanziva juče. To ste mogli da
9 kažete. Vi ste pomenuli pet velikih ofanziva juče. I možemo li o tome govoriti?
10 I onda pređete na njih. Možemo li sada nastaviti?

11 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala Vam, časni Sude.

12 P: Gospodine Jarčeviću, juče ste pomenuli pet velikih ofanziva na zone
13 pod zaštitom Ujedinjenih nacija. Možete li ih pobrojati, tih pet velikih
14 ofanziva ili agresija?

15 O: Da. Prva, desila se 21. juna 1992., znači nekoliko meseci pre nego
16 što sam postao član Vlade Krajine, ali sam imao u rukama izveštaj i žalosno je
17 pročitati pod kakvim uslovima je oko 40 Srba, vojnika iskasapljeno i većina ih
18 je bačena u jednu od provalija. Prethodnog dana oficiri UNPROFOR-a su zamolili
19 oficire u generalštabu Krajine da ne bude pucanja na granici jer u susjednom
20 hrvatskom gradu Šibenika ima, navodno, neki međunarodni dečji dan ili
21 međunarodna dečja nedjelja. I naravno, našim vojnicima je preneseno da ne
22 naprave neki od incidenata i oni su se opustili, stražu nisu držali kako treba,
23 Hrvati su ih našli skoro na spavanju i sve pobili. 21. juna takav pokolj na zoni
24 pod zaštitom Ujedinjenih nacija bio je neverovatan. Ali Rezolucija 762 koja je
25 to pratila, što će se dešavati u budućnosti, imala je tekst: "Mole se obe strane

26

27

28

29

30

1 da se suzdrže od napada, od provokacija", u takvom smislu. I te rezolucije će
2 uvek u vreme hrvatskih agresija jednako tretirati i žrtvu u dželata. To je prva.

3 P: Oprostite što Vas prekidam. Ta prva, da li ima neki naziv? Na kom
4 području je bila ona?

5 O: Ona je bila na Miljevačkom platou. To je južni deo Republike Srpske
6 Krajine i samo nekoliko kilometara od morske obale i od tog grada gde je bio taj
7 međunarodni dečji festival.

8 O: Hvala Vam. Možete li nam ukratko nabrojati i ove sledeće velike
9 agresije, po datumu i nazivu?

10 O: Sledeća velika agresija bila je 22. januara 1993. godine. Tada sam
11 bio član Vlade Republike Srpske Krajine. I samo da Vam kažem ono što sam juče
12 propustio: po predlogu UNPROFOR-a tog dana je... trebalo je da s... trebalo da
13 se sastanu u Obrovcu hrvatska i krajinska komisija da bi razmatrali pitanje rada
14 termoelektrane u gradu Obre...Obrovcu. I upravo tog dana Hrvati su izvršili
15 agresiju i sva sreća pa naša delegacija nije bila na putu u... na pravcu gde su
16 upali hrvatski vojnici. Oni su tada napali Ravne kotare. To je žitnica i
17 najplodniji deo Republike Srpske Krajine u Dalmaciji. Onda su napali područje
18 hidroelektrane Peruća i područje Masleničkog mosta. Tada su Hrvati, po onim
19 podacima koji su bili prikupljeni, ako se ne varam, ubili negde oko 700 do 800 -
20 što civila, što vojnika, što policajaca. Naravno, većina su bili civili.
21 Popalili su mnoge kuće. Čak su oštetili jedan historijski spomenik, kulu Stojana
22 Jankovića iz 17. stoleća. I tada su unproforci, ili predstavnici Ujedinjenih
23 nacija, svim silama molili Vladu Republike Srpske Krajine da ne odgovara istom

24

25

26

27

28

29

30

1 merom, što je mogla jer je veliki deo dobrovoljaca iz evropskih zemalja, čak i
2 pripadnika drugih naroda, stigao da pomogne odbranu Republike Srpske Krajine, i
3 Vlada je tada poslušala Ujedinjene nacije i operacije nisu izvedene kako smo
4 bili planirali.

5 P: Gospodine Jarčeviću, oprostite.

6 O: Da.

7 P: Da se posle ne bi vraćali, bilo bi to najzgodnije. Da li se u vreme
8 kada je počela maslenička operacija Hrvatske vojske oružje Teritorijalne odbrane
9 Republike Srpske Krajine nalazilo pod duplim ključem UNPROFOR-a?

10 O: Da. I tada su oficiri UNPROFOR-a molili Srbe, odnosno srpske oficire
11 da preuzmu tenkove i artiljeriju jer su videli da Hrvatska vojska, ako to ne
12 budu uradili, može stići i do Knina i zna se šta bi bilo sa stanovništvom. Oni
13 su insistirali da mi preuzmemo oružje.

14 P: Da li je Savet... Da napravimo samo kratku pauzu... Da li je Savet
15 bezbednosti osudio ovu agresiju i da li je tražio povlačenje hrvatskih snaga?

16 O: Da. Savet bezbednosti je osudio, ali je stavio onu rečenicu, opet, da
17 se obe strane suzdrže od proširenja vojnih operacija. I samo da Vam kažem: mi
18 smo tad primetili, pošto smo imali iskustvo iz... sa Miljevačkog platoa, odakle
19 je također traženo da se Hrvatska vojska povuče. Oni su povukli s Miljevačkog
20 pal..., ovaj, platoa, a ostavili su policiju. Onda smo mi tražili da Savet
21 bezbednosti sad zatraži i povlačenje i policije, da Hrvatima umesto vojske ne bi
22 ostavili naoružane vojnike u milicijskoj uniformi. Međutim to ni ta rezolucija
23 nije, ovaj, sadržala, ali smo mi u pregovorima koje ćemo imati, o kojima sam ja
24 juče govorio, stalno tražiti povlačenje i vojske i policije sa okupiranog
25 područja.

26 P: Hvala Vam. Da li se sećate koja je sledeća velika agresija bila?
27 Velika agresija Hrvatske na Republiku Srpsku Krajinu?

28 O: Pa, o njoj smo pričali juče. Ja sam Vam reko, to je bilo 8.

29

30

1 septembra, kada je gospodin Knut Vollebaek, zamenik kopredsedn... kopredsednika
2 međunarodne konferencije doneo hrvatski predlog, nacrt hrvatskog predloga za
3 pregovore. U momentu kad je on počeo da čita i da objašnjava taj nacrt, ušao je
4 oficir i obavestio da su hrvatske trupe napale Krajinu u području Medačkog
5 džepa; to je pokrajina Lika.

6 P: Hvala Vam. Da li sam u pravu ako kažem da su sledeće dve velike
7 operacije - u ovom smislu velike u kome smo malopre govorili - bile "Bljesak" i
8 "Oluja". Da li je to čini tih pet velikih operacija o kojima sada govorimo?

9 O: Da.

10 P: Pošto smo se preklopili - rekli ste "da", je l' tako, gospodine?

11 O: Da.

12 P: Hvala Vam.

13 Sledeće moje pitanje je vezano za onu brojku o kojoj ste Vi govorili, o
14 700 napada hrvatskih vojnika i policajaca u vreme dok ste Vi bili u Vladi:
15 oktobar 1992. do aprila 1994. godine. Dakle tih 700 napada su bili manji napadi
16 od ovih, ali su vršeni u ritmu koji... o kome govori ta brojka. Je l' to tako,
17 gospodin Jarčević?

18 O: Da. I ovi napadi, dodao bih, imali su jednu posebnu karakteristiku.
19 Bili su deo informativnog rata.

20 P: Da li nam možete objasniti šta to znači?

21 O: Pa, vrlo jednostavno. Hrvati su sa svoje strane dovodili novinare,
22 filmske kamere i diplomate, a onda su sa jedne od tačaka napadali naše položaje
23 i onda bi naši uzvratili vatru. I ti koji su posmatrali videli su samo i čuli su
24 samo pucnje sa naše strane. I onda bi otišla u svet informacija da su Srbi

25

26

27

28

29

30

1 prekršili primirje, napali hrvatsku teritoriju tamo i tamo. I čak je jednom
2 prilikom Savet bezbednosti o tome informisao ruski ambasador Kerestedžijanc
3 /sic/ /u engleskom transkriptu: "Vitaly Churkin"/, u čijoj smo prostoriji
4 potpisali onaj sporazum 29. marta 1994. godine. On je izuzetno bio naklonjen da
5 sprovodi hrvatsku politiku.

6 P: Gospodine Jarčeviću, da li je o ovim napadima hrvatskih oružanih
7 sastava na zonu pod zaštitom Ujedinjenih nacija Vlada Republike Srpske Krajine
8 obaveštavala UNPROFOR? Da li je UNPROFOR to znao?

9 O: Da, obaveštavali smo UNPROFOR, Savet bezbednosti, čak i ambasade u
10 Beogradu. I dva napada su karakteristična po tome što je srpska vojska jednom
11 zarobila engleskog državljanina, a jednom je zab...zarobila, ako se ne varam,
12 holandskog državljanina. U hrvatskoj vojsci, naravno.

13 P: Da li hoćete da kažete da su oni tamo bili plaćenici?

14 O: Ili to, ili nešto drugo. Ne mogu da Vam odgovorim na to pitanje.

15 P: Hvala. Hvala Vam.

16 Možete li nam reći, pored svega ovoga što se dešavalo, principijelno,
17 kakav je odnos vlasti Republike Srpske Krajine bio prema UNPROFOR-u?
18 Dobronameran ili odnos nepoštovanja, izigravanja, omalovažavanja?

19 O: Odnos je bio izvrstan. Možda nije bio korektan sa strane rukovodstva
20 UNPROFOR-a, jer oni su neko vreme, što je vrlo zanimljivo - ako hoćete da
21 saslušate moj susret sa velikim stručnjakom za međunarodno pravo kojeg su doveli
22 iz Kanade... Znači, unproforci često nisu hteli da plaćaju struju, nisu hteli da

23

24

25

26

27

28

29

30

1 plaćaju kirije i nisu hteli da plaćaju hranu, jer su se svakodnevno hranile
2 stotine vojnika u našim hotelima. I zamislite čime su to objašnjavali: ovo je
3 teritorija Hrvatske i mi za ove troškove ćemo odgovarati hrvatskoj Vladi. I da
4 bi nas u to uverili... Mi smo stalno pisali pisma da to nije tako, da mora nama
5 da plate troškove i onda su jednom najavili da će u Vladu doći čuvena pravica
6 za međunarodno pravo. Ja se sećam prezimena: MacDonald iz Kanade. Trebalo je da
7 obavi razgovor sa mnom. Otvorila je fascikle i kazala: "Gospodo, Vi ne možete
8 zahtevati od predstavnika Ujedinjenih nacija ono što mogu priznate države,
9 članice Ujedinjenih nacija. Vi ste nepriznati." Onda sam joj ja odgovorio:
10 "Gospodo"... Prekinuo sam je: "Gospodo, Kina jedno vreme nije bila član
11 Ujedinjenih nacija. Da li biste njoj mogli ostati dužni? Ili Tajvan je
12 nepriznata država. Da li biste mogli da se hranite u njihovom hotelu i da im ne
13 platite?" Ona se zaprepastila. I još kad sam joj reko: "Znate, po Povelji
14 Ujedinjenih nacija ima država koje nisu članice, ima država koje su nepriznate i
15 one koje su priznate." Ona je zatvorila fasciklu, napustila prostoriju bez
16 ijedne reči. Nije se ni izvinila. Međutim UNPROFOR opet nije plaćao. I desilo se
17 nešto neverovatno kada su u Topuskom ofic...vojnici UNPROFOR-a seli da ručaju
18 kao svakog dana, izašla je direktorka i kazala: "Danas nema ručka dok ne platite
19 troškove." Oni su "Uaaaaa". Za sat vremena iz Zagreba je stigla, kao
20 helikopter, sa celim dugom od nekoliko meseci. Stanovništvo i Vlada Krajine su
21 bili krajnji korektni prema vojnicima UNPROFOR-a.

22 I ako hoćete, ispričat ću Vam jedan aforizam koji su u kontaktima sa
23
24
25
26
27
28
29
30

1 našim narodom ispričali i često ponavljali vojnici Kenije. Je l' može?

2 P: Može.

3 O: Ti mladići su vrlo inteligentni bili i ja im se divim. Zaključili su
4 nešto što nisu i mnogo obrazovaniji i stariji ljudi od njih. Naučili su malo
5 srpski i onda su svakom od nas govorili, misleći na svoje pretke iz 19. i 18.
6 veka kad su bili robovi, jer je cela Afrika bila u robovskom položaju od
7 Evropljana. Kazali su: "Ja crn, ti Srbin, to je isto značenje."

8 P: Da li hoćete da kažete da ni stanovništvo, ni vlasti Republike Srpske
9 Krajine nisu imale ne...nikad nešto protiv UNPROFOR-a, već da su imali interes
10 da on bude tu, da sarađuju sa njim?

11 O: Da. Mi smo sarađivali u svemu i skoro nije bilo sporova. Bilo je,
12 eto, oko ovih troškova, ali to se na kraju sve izgledilo i kasnije su počeli
13 redovno da plaćaju jer su videli da nema smisla rješavati Vladu Krajine i tih
14 prihoda kojima se može, ovaj, prehraniti stanovništvo, prehraniti izbeglice,
15 negovat bolesnici i tako dalje.

16 P: To je bilo ratno vreme, gospodine Jarčeviću. Vi govorite o 700
17 oružanih napada, manjih ili većih, mimo ovih pet agresija na područje Republike
18 Srpske Krajine. Da li je u tom periodu bilo na Vladi Republike Srpske Krajine
19 ikada govora o tome da prema stanovništvu koje nije bilo srpske nacionalnosti
20 treba primenjivati bilo kakve diskriminatorske mere u bilo kom obliku na bilo
21 koji način?

22 O: Da Vam kažem: Vlada je imala strogo opredelenje da zaštiti preostale

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Hrvate na teritoriju Republike Srpske Krajine. I nekoliko enklava njih - u Lici
2 nekoliko sela, bilo ih je dosta u Kninu - čuvani su. Međutim to je bilo tako
3 teško jer oni ljudi koji su stanovali uz njih, koji su ih poznavali, izgubili su
4 nekog od svojih. Neko im je ubijen u Zadru, neko u Splitu, neko u Zagrebu. Bilo
5 je teško držati ljude, a da ne... ne... ne vrše osvetu.

6 I ja neću da kažem da nije bilo, ovaj, nekih zločina i maltretiranja
7 prema zaostalim Hrvatima, ali to nikad nije bilo u režiji policije, vojske,
8 Vlade, kao što je u režiji hrvatske Vlade bio celokupan pogrom Srba po gradovima
9 i pokušaj u Republici Srpskoj Krajini. U tome je razlika između ponašanja Vlade
10 Krajine i Vlade Hrvatske. Mogu da Vam kažem samo jednu činjenicu koja će
11 zaprepatiti sve i verovatno mi ovog momenta nećete verovati, ali doći će, doći
12 će taj dokument pred ovo Veće. To je dokument Vrho...Ustavnog suda Hrvatske od
13 prošle godine, gde je u jednom dokumentu gde se žali jedna srpska porodica iz
14 Dalmacije unesen zapisnik Vlade Republike Srpske - izvinjavam se, Vlade
15 Hrvatske, gde ona pod jednom tačkom kaže - odnosi se na 1990. i 1991. godinu -
16 "Srbe ubijaju vojnici, policajci i građani." Tako nešto u Republici Srpskoj
17 Krajini nikad nije bilo.

18 P: Da li ste, gospodine Jarčeviću, Vi čuli za neke zločine? Pominju se u
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ovoj optužnici, u drugim optužnicama i selo Škabrnja, i Vručka, i Nadin,
2 Saborsko, Kostajnica, Paćin, Dubica. Da li nešto o tome znate? Da li je o tome
3 bilo reči na sednici Vlade? Da li ste Vi o tome imali neki izveštaj?

4 O: Da. Mi smo o tome razgovarali i ja sam jednim dopisom Savetu
5 bezbednosti hteo da pojasnim situaciju uz takve zločine. Recimo, 1991. godine
6 uglavnom je bio sukob između separatista hrvatskih, znači vojske hrvatske i
7 Jugoslovenske narodne armije koja tada nije bila srpska armija. Sve do
8 povlačenja iz Krajine ona je bila opštejugoslovenska armija. Tada je čak i na
9 čelu Jugoslavije bio kadar uglavnom iz Hrvatske. Pre...premijer je bio Ante
10 Marković u to vreme, Hrvat; ministar inostranskih poslova Lončar, Hrvat;
11 načelnik generalštaba bio je čovek koji se zvao Jugosloven, ali majka mu je
12 Hrvatica, a otac Srbin, Veljko Kadijević; komandant avijacije bio je Hrvat,
13 general Jurjević; recimo, armija koja je napadala ili koja je bila u borbama za
14 Vukovaru - komandant joj je bio Makedonac.

15 I ne treba tu armiju vezati za srpske države i za srpska rukovodstva. To
16 je bilo opštejugoslovenska vojska, a jugoslavenska Vlada je bila nadležna za
17 celu teritoriju bivše Jugoslavije bez obzira da li se Slovenija tada već
18 smatrala nezavisnom i Hrvatska nezavisnom. Ako me pitate za Škabrnju, to je bila
19 Jugoslovenska narodna armija, i ne bi te zločine, po mom mišljenju, trebalo
20 vezati za odgovornost kadrova iz Republike Srpske Krajine ma da ni jugoslavenski
21 oficiri za te zločine nisu toliko krivi koliko su krivi hrvatski oficiri i
22 vojnici.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Dozvolite da intervenišem kad
2 već govorite o tome i kada je svjedok pred kraj davanja odgovora. Ranije ste
3 rekli da je Vlada bila ograničena na zaštitu Hrvata koji su ostali u Krajini. Da
4 li se sjećate kada ste to dali u svom iskazu? Niste to davno rekli.

5 SVJEDOK: Nisam Vas uopšte razumeo, gospođo. Izvinjavam se što ne znam
6 Vaše prezime; nije mi niko rekao.

7 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Izvinjavam se. Ranije ste rekli
8 da je vlada RSK-a imala vrlo striktne mjere u vezi sa zaštitom Hrvata koji su
9 ostali u Krajini. Shvatila sam da ste to rekli nešto ranije u svom iskazu i to
10 prije nekih dva pitanja koja Vam je postavio gospodin Milovančević. Da li se
11 sjećate toga?

12 O: Da.

13 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Kad ste se već sjetili toga,
14 kažite nam onda koje su bile neke od tih mjera koje su primijenjene u
15 relevantnom vremenskom periodu za zaštitu Hrvata u Krajini, a osobito od strane
16 politike Vaše Vlade, i koje su bile mjere koje ste primijenili u praksi?

17 SVJEDOK: Za ime boga, pa mi smo sve stanovnike Republike Srpske Krajine
18 smatrali jednakim. Ja ću Vam samo kazati da je bilo....

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Mogu li Vas prekinuti? Možemo li
20 pokušati da koristimo jezik koji je prihvatljiv u sudnici? Mislim da nije

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 potrebno da kažete "za ime boga". Jednostavno, to nije uvreda, ali nije
2 primjereno za sudnicu.

3 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Treba da imate na umu da ste
4 govorili o Vladi koja se striktno opredijelila da štiti i Hrvate koji su ostali.
5 Vi ste do sada tako govorili u Vašem iskazu. Hoću da zahvalim cijenjenom kolegi,
6 sudiji Molotu, što je iznio svoju opasku.

7 SVJEDOK: Hvala lepo. Nisam hteo da vređam. "Za ime boga" je uzrečica u
8 srpskom jeziku, možda mnogo blaža nego u engleskom, ali... al' neću je više
9 ponavljati.

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam.

11 SVJEDOK: Da vam kažem: ono što sam ja rekao, gospođo, jeste da Vlada
12 Republike Srpske Krajine nije preduzimala ništa ni protiv pripadnika i jedne i
13 druge nacije. Ja neću da kažem da nije bilo od strane stanovništva neprijatnosti
14 za Hrvate koji su živjeli u njihovoj sredini. I mogu vam dati primer gospodina
15 Martića kada je bio predsednik države da je tražio striktno od suda da sprovede
16 istragu oko slučaja ubistva nekoliko Hrvata i dva Mađara u Baranji. I ja znam -
17 ne znam detalje - ali sud je osudio toga čoveka, ako se ne varam, na 20 godina
18 robije. To je najbolji znak, ovaj, da je Vlada brinula o zaštiti svojih građana.
19 A samo da Vam kažem suprotan primer, ako dozvolite: u Sisku je ubijeno 600 Srba
20 1991. godine. Do danas ni hrvatska Vlada ni međunarodne institucije nisu pozvale
21 na odgovornost nikoga. Ili...

22 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Ovdje ću morati da Vas
23 zaustavim.

24

25

26

27

28

29

30

1 Niste još uvek počeli da govorite o onome što sam Vam postavila kao pitanje.
2 Predsjedavajući sudija me je podsjetio da treba da napravimo pauzu, a vratit ću
3 se na to područje nakon pauze.

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Mislim da je sada trenutak da
5 napravimo pauzu i nastaviti ćemo sa radom u 10.45h.

6 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Molim, ustanite.

7 ... Početak pauze u 10.20h

8 ... Sjednica nastavljena u 10.47h

9 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Molim, ustanite.

10 Izvolite sjesti.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Koleginice, imate riječ.

12 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Hvala Vam.

13 Prvo što ću zatražiti od Vas je da me poučite kako da tačno izgovaram
14 Vaše ime.

15 SVJEDOK: Jar-če-vić. To na engleskom znači jarac.

16 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Dobro. Ono što želim da čujem
17 od Vas, to jest u Vašem odgovoru Vi ste rekli da Vlada RSK-a nije imala neke
18 konkretne mjere, da je jedino postojala činjenica da nije bilo nikakve
19 diskriminacije u odnosu na Hrvate. Ja sam Vas tako shvatila. Da li sam Vas dobro
20 shvatila?

21 SVJEDOK: Pa, nisam ja sve ni objasnio u vezi sa bezbednošću stanovnika
22 Republike Srpske Krajine. U situaciji u kakvoj je bila Vlada Krajine i njeno
23 stanovništvo... Da se to desilo u nekoj drugoj državi i u nekom drugom narodu,
24 verovatno bi bilo mnogo gore i za većinsko stanovništvo i za manjinsko.

25 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Dobro. Onda ćemo se tu i
26 zaustaviti.

27

28

29

30

1 A sada, jedno drugo područje koje imam na umu. Sve iz ovoga predmeta mi
2 je na pameti, ali ponekad nešto izbije u prvi plan, a svakako tokom Vašeg
3 svjedočenja.

4 Vi ste spomenuli jugoslovensku vojsku, odnosno vojsku Jugoslavije. Da li
5 je postojala vojska RSK-a?

6 SVJEDOK: Ako mislite na 1991. godinu, vojska RSK-a se tek formirala.

7 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Kada je postojala RSK, sve do
8 1995. godine, naprimjer, da li ste imali vojsku RSK u bilo kojem vremenskom
9 periodu, sve od osnivanja Republike Srpske Krajine? Zaključujem da Vi znate šta
10 podrazumevam pod RSK?

11 SVJEDOK: 19. novembra 1991. godine proglašena je Republika Srpska
12 Krajina i do kraja imala je svoju armiju.

13 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Govorili ste tokom svoga
14 svjedočenja o jugoslovenskoj vojsci. Na koje teritorije se odnosila ta
15 jugoslovenska vojska i da li se ona razlikuje od vojske RSK-a?

16 SVJEDOK: Vojska Savezne Republike Jugoslavije 1991. nalazila se na celoj
17 teritoriji Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije.

18 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Ne, ne. Molim Vas da se
19 zaustavite. Koje teritorije je sadržala jugoslovenska vojska i Jugoslavija o
20 kojoj Vi govorite? To sam htela da čujem od Vas. Za razliku od vojske RSK-a.

21 SVJEDOK: Na osnovu rezolucije Saveta bezbednosti, po kojoj se zakoni
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Jugoslavije primenjuju na teritoriji pod zaštitom Ujedinjenih nacija bilo je
2 predviđeno i vreme povlačenja Jugoslovenske narodne armije sa tog područja i o
3 tom imate iscrpnu dokumentaciju i prepisku između generalštaba Savezne Republike
4 Jugoslavije i UNPROFOR-a. Ja mislim da su se poslednje jedinice Jugoslovenske
5 narodne armije povukle iz istočnog dela Republike Srpske Krajine, i ako se ne
6 varam, u pitanju je bio septembar 1992. godine, o čemu su se slagali i oficiri
7 UNPROFOR-a. Bili su u toku tog povlačenja.

8 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Gospodine Jarčeviću, pokušat ću
9 da se malo jasnije izrazim jer jasno ne uspevam da prenesem šta je zapravo
10 priroda onoga što želim da čujem od Vas, i žalim. Da li prihvatate da je
11 postojala Hrvatska vojska? Mogu li čuti od Vas odgovor na to pitanje? Odgovorite
12 sa "da" ili "ne". U relevantnom vremenskom periodu koji sam Vam rekla - od
13 osnivanja RSK-a pa do 1995. godine - da li je u to vreme postojala Hrvatska
14 vojska?

15 SVJEDOK: Da.

16 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] A sada, sljedeće pitanje: da li
17 prihvatate da je u tom vremenskom periodu postojala vojska RSK-a?

18 SVJEDOK: Da.

19 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Vidim da... Kolega me upozorio
20 da je u zapisnik ono što sam ja rekla upisano kao riječi sudije Molota i time mi
21 se polaskalo. A sada moje pitanje:

22 Kada govorimo o jugoslovenskoj vojsci, na kojim teritorijama je ta
23
24
25
26
27
28
29
30

1 vojska djelovala i u ime kojih teritorija - imajući na umu da postoji i hrvatska
2 vojska i vojska Republike Srpske Krajine u to isto vrijeme?

3 SVJEDOK: Gospođo, hoću da Vam odgovorim: vojska Savezne Republike
4 Jugoslavije bila je na teritoriji Republike Srpske Krajine u dogovoru sa
5 UNPROFOR-om. UNPROFOR i ona su se dogovorili kojim tempom će se povući iz
6 Republike Srpske Krajine i na to nije mogla uticati Vlada u Kninu.

7 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Dobro. Gospodine Jarčeviću,
8 nije mi potrebna historija. Hoću od Vas da čujem koje su komponente vojske u
9 smislu zemalja ili republika koje je ona predstavljala, imajući na umu da ste Vi
10 u svom iskazu u više navrata rekli da je postojala Hrvatska vojska kao i da je
11 postojala vojska RSK-a, Republike Srpske Krajine. I ja Vas pitam i molim Vas da
12 kažete precizno koje teritorije je zastupala ili iz kojih teritorija se
13 sastojala ta jugoslavenska vojska. Nisam znala da toliko nisam u stanju da
14 komuniciram.

15 SVJEDOK: Gospođo, ja Vas uopšte ne razumem.

16 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Da li je u to vrijeme
17 jugoslovenska vojska predstavljala Hrvatsku?

18 SVJEDOK: Ja opet ne razumem to pitanje, jer Hrvatska vojska je bila
19 protivustavno formirana armija i Hrvatska se protivustavno otcepila od
20 Jugoslavije. Ja to mogu da Vam kažem. I ona je formirala svoju armiju koju je
21 naoružavala još pre proglašenja nezavisnosti, a naoružavanje je dolazilo iz
22 evropskih zemalja. I jugoslavensko rukovodstvo je propustilo priliku da to stavi
23
24
25
26
27
28
29
30

1 na debati i pa... i Ujedinjenih nacija, i Saveta bezbednosti, i OEFS-a. Imate
2 dokumentaciju o tome i ministar za inostrane poslove ništa nije preduzeo protiv
3 Mađarske, koja je naoružavala Hrvatsku 1990. godine, odnosno njene paravojne
4 formacije.

5 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Mislim da više ne vrijedi da
6 pokušavam i za sada ću se zaustaviti tu. Ne znam da li predsjedavajući sudija
7 Moloto ili cijenjeni sudija Hoepfel, ili eventualno gospodin Milovančević mogu
8 da povedu i dovedu svjedoka do one tačke u kojoj bih ga ja razumjela. Hvala Vam.

9 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Pretpostavljam da cijenjena
10 koleginica želi da ja pokušam i da nastavim tamo gdje se ona zaustavila i da
11 eventualno pokušam od Vas saznati ono što želi.

12 Sada, gospodine Jarčeviću, nemojte se pozivati na UNPROFOR, na
13 Ujedinjene nacije, na rezoluciju Ujedinjenih nacija. Samo odgovorite na moje
14 pitanje, a to je upravo što cijenjena koleginica i hoće da čuje od Vas. Kada
15 govorite u Jugoslavenskoj narodnoj armiji, znači o JNA, to je vojska, prema
16 Vašem mišljenju, koja predstavlja koje republike i pokrajine Jugoslavije?

17 SVJEDOK: Gospodine sudija, niste rekli vreme na koje mislite.

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Isti onaj vremenski okvir koji je
19 spomenula i sudija Nosworthy.

20 SVJEDOK: Ako je reč o 1990. i 1991. godini, Jugoslovenska narodna armija
21 je bila u kasarnama u svim republikama. I ona je tamo napadnuta, što je po
22 dokumentima Ujedinjenih nacija, agresija. A napale su je paravojne formacije

23

24

25

26

27

28

29

30

1 iz Slovenije i Hrvatske, kasnije i paravojne formacije Bosne i Hercegovine.

2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Jarčeviću, ja sam Vas
3 zamolio da budete ljubazni i da se ne pozivate na Ujedinjene nacije niti na
4 njihove rezolucije. Ja Vas pitam sa stanovišta federalne države Jugoslavije, a
5 ne iz tačke gledišta Ujedinjenih nacija, znači sa stanovišta Savezne Republike
6 Jugoslavije i Vašeg stanovišta kao ministra RSK-a, koje teritorije je
7 predstavljala ili nad kojim teritorijama je jugoslavenska vojska imala
8 jurisdikciju?

9 SVJEDOK: Jugoslovenska vojska, kako sam rekao, i ostajem pri tome, bila
10 je u svim republikama i ona se u različito vreme povukla iz Slovenije, iz
11 teritorije Hrvatske, s teritorije Republike Srpske Krajine i u određeno vreme iz
12 Bosne i Hercegovine. Ona se povlačila u one krajeve koji će predstavljati
13 kasnije Saveznu Republiku Jugoslaviju, odnosno Srbiju i Crnu Goru.

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala lijepo. Gospodine
15 Milovančeviću, izvolite nastavite.

16 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.

17 P: Da bismo... da ne bi bilo nedoumica, gospodine Jarčeviću, JNA je bila
18 vojska savezne države Jugoslavije koja se tada zvala - 1990., 1991. -
19 Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija. Mi ćemo je sada označavati
20 kraćim nazivom Jugoslavija. Da li je u Jugoslaviji 1990. i 1991. godine pored
21 JNA kao savezne oružane sile ijedna republika imala svoju vojsku...?

22 G. WHITING: [simultani prijevod] Čini mi se da sada advokat pokušava da
23 daje odgovor na pitanje umjesto da postavi drugo pitanje i to je moj razlog za
24 prigovor.

25

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala, gospodine Whiting. Da li ste
2 to čuli, gospodine Milovančević?

3 G. MILOVANČEVIĆ: Preformulisacu pitanje da ne bi u bilo kojem smislu
4 moje pitanje bilo pogrešno shvaćeno, gospodine - ako dopuštate, časni Sude.

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Nije to pitanje pogrešnog shvatanja.
6 Prigovor je da ste Vi postavili sugestivno pitanje. Nemojte da stavljate riječi
7 u usta svjedoka. Dozvolite da završim. Postavite pitanje tako da dobijemo
8 odgovor od svjedoka, a ne da Vi sugerirate odgovor svjedoku. Ovo je Vaš svjedok
9 i ne možete to da radite sa svojim svjedokom. To možete da radite u unakrsnom
10 ispitivanju svjedoka druge strane.

11 G. MILOVANČEVIĆ:

12 P: Gospodine Jarčeviću, da li je Jugoslovenska narodna armija bila
13 savezna oružana sila?

14 O: Da, po Ustavu.

15 P: Da li su pored JNA, kao savezne oružane sile, republike mogle imati
16 sopstvene vojske ili ne?

17 O: One nisu mogle imati sopstvene vojske, ali mogle su imati
18 Teritorijalnu odbranu, koja je takođe bila predviđena Ustavom, ali ona je samo
19 bila pomoćna... pomoćna organizacija Jugoslovenske narodne armije.

20 P: Da li... da li je po jugoslovenskom Ustavu... da li su... da li su po
21 jugoslovenskom Ustavu savezne oružane snage bile jedinstvene i da li su se
22 sastojale od JNA i Teritorijalne odbrane?

23 O: Tako je. To je tačno i to sam hteo da objasnim.

24 P: Hvala Vam.

25 Vanceov plan je - vratićemo se na temu Vanceovog plana i njegove
26
27
28
29
30

1 realizacije - predviđao povratak raseljenih lica. Juče ste nešto o tome
2 govorili, gospodine Jarčeviću. Da li je ikada Republika Srpska Krajina, Vlada
3 Republike Srpske Krajine i posebno gospodin Martić kao ministar unutrašnjih
4 /sic/ i potom kao predsjednik Republike Srpske Krajine sprečavao povratak
5 hrvatskog stanovništva zato što je njegov neprijatelj, što ga je ne...
6 mrz...mrzi ili iz bilo kog drugog razloga?

7 O: Nikad to nismo činili kao Vlada niti gospodin Martić kao predsjednik,
8 ali smo stalno govorili da istovremeno treba obezbediti povratak prognanih Srba.

9 P: Da li ovo što rekli znači da ste vi tražili samo reciprocitet, dakle
10 isti tretman i srpskog i hrvatskog stanovništva koje je bilo izbeglo?

11 O: Isti tretman, uz činjenicu da je mnogo više prognanih Srba nego
12 Hrvata.

13 P: Hvala Vam. Govorili ste o pet velikih ofanziva. Govorili ste i da je
14 Savet bezbednosti donosio rezolucije kojim ih je osuđivao - te ofanzive. Da li
15 je Republika Hrvatska kao država primljena u Ujedinjene nacije ikada snosila
16 bilo kakvu posledicu, bilo kakvu sankciju zbog ovakvih ofanziva i zločina koji
17 su počinjeni?

18 O: Nikad nije snosila posledice i to je jedina država na svetu koja je
19 okupirala zonu pod zaštitom Ujedinjenih nacija.

20 P: Govorili ste juče da je stanovništvo Republike Srpske Krajine nakon
21 ovih operacija bilo prinuđeno da napusti Hrvatsku, da se radi o stotinama
22 hiljada ljudi. Da li to stanovništvo ima mogućnost, evo danas, 11 godina posle
23 izгона, da se vrati na teritoriju Hrvatske?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ono nema normalne mogućnosti za povratak i ja hoću sad da ponovim da
2 je Hrvatska jedina država posle Drugog svetskog rata stavila celu jednu naciju
3 van zakona. U prvom redu, zbog tog što je oduzeta sva nepokretna imovina srpskim
4 porodicama.

5 P: Gospodine Jarčeviću, pre tri dana je obeležavana 150-a godišnjica
6 rođenja Nikole Tesle, velikog svetskog naučnika. On je Srbin iz sela Smiljane
7 kod Gospića. U Gospiću je pre tri dana bio predsednik Republike Srbije i tamo se
8 našao zajedno sa predsednikom Republike Hrvatske, gospodinom Stjepanom Mesićem.
9 I tada je predsjednik Srbije sa zaprepašćenjem konstatovao, što su prenela
10 sredstva informisanja, da 1.000 sela srpskih u Hrvatskoj još nema struju, 11
11 godina nakon rata. Da li je to tačno? Da li Vi znate nešto o tome?

12 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, ja ulažem prigovor na dvije
13 osnove. Prvo, to su sugestivna pitanja koja se gotovo vode po određenom obrascu,
14 a drugo ja ne vidim relevantnost u njima.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Koja je relevantnost u tome,
16 gospodine Milovančević, i zašto postavljate sugestivna pitanja svjedoku?

17 G. MILOVANČEVIĆ: Nije mi bila namera da postavim sugestivno pitanje,
18 časni Sude, a relevantnost je vezana za navode optužnice koje je ovo Tužilaštvo
19 podiglo zbog operacije "Oluja" u... protiv tri optužena u kojima govori o
20 sistematskom naporu hrvatske države da progna i svim sredstvima spreči povratak
21 stanovništva. Mene interesuje da li gospodin Jarčević, kao čovek koji prati
22 situaciju zna da se i danas, 11 godina nakon okončanja rata u više od 1.000 sela
23 nije uključila struja od strane hrvatskih vlasti. Dakle Srbima je isključena
24
25
26
27
28
29
30

1 struja, onemogućen je normalan život. U 21. veku ljudi žive 11 godina bez struje
2 samo zato što su Srbi. I to je bio smisao mog pitanja.

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dokazi do sada su da je srpskom
4 narodu uskraćeno da se vrati, odnosno da je srpski narod se nije vratio. Zašto
5 bi se onda isključivala struja u kućama koje su prazne? I ja zbog toga smatram
6 da je ovo pitanje irelevantno i ne dozvoljavam ga.

7 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude. Odbrana više nema pitanja za ovog
8 svedoka. Hvala vam.

9 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Gospodine Whiting?

10 Unakrsno ispituje g. Whiting:

11 [Tužitelj ispituje putem prevoditelja]

12 P: Dobar dan, gospodine. Ja se zovem Alex Whiting i kao što ste
13 verovatno pretpostavili, ja sam jedan od tužilaca u ovom predmetu.

14 O: Dobar dan. Nisam znao da ste tužilac. Drago mi je i nadam se da ćemo
15 se lepo slagati.

16 P: I ja također. I jedan od načina koji će nam sigurno pomoći u tome je
17 ako se fokusirate pažljivo na pitanja koja Vam postavljam i ako na njih
18 odgovarate što je moguće konkretnije i kraće. Da li me razumijete?

19 O: Potpuno.

20 P: Gospodine, juče ste na stranici 64 transkripta rekli da "gospodin
21 Martić nikada nije izrazio mržnju prema bilo kojoj etničkoj ili vjerskoj grupi i
22 također to su bila i moja lična stanovišta. Prema tome, mi smo se jako dobro
23 slagali." Da li se sjećate tog dijela Vašeg iskaza juče?

24 O: Potpuno, gospodine Whiting.

25

26

27

28

29

30

1 P: Dakle Vi i gospodin Martić ste imali slična gledišta u to vreme, u
2 vreme kada ste Vi bili ministar spoljnjih poslova u Vladi RSK-a?

3 O: Da. Imamo i danas slična mišljenja.

4 P: Ali, u stvari, kada ste Vi bili ministar spoljnjih poslova RSK-a, Vi
5 ste nekoliko puta koristili vrlo ekstremne izraze kada ste govorili o Hrvatima i
6 Muslimanima. Da li je to tačno?

7 O: Samo se to odnosilo na države Muslimana i Hrvata. One su bile okrutne
8 prema srpskom stanovništvu. To i danas kažem.

9 P: Da pogledamo neke od tih izjava.

10 G. WHITING: [simultani prijevod] Zamoliću da pogledamo 02150847
11 dokument, molim.

12 P: Gospodine, dok se taj dokument poziva, reći ću Vam da ono što ćete
13 ovde videti... je pismo koje ste Vi napisali i pročitali pred sjednicom
14 Skupštine Republike Srpske 11. septembra 1993. godine. Pisali ste Aleksu Buhi.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvinjavam se. Moj se ekran smrznuo i
16 nemam ništa. Da li Vi nešto pozivate na ekran?

17 G. WHITING: [simultani prijevod] Da.

18 SVJEDOK: To isto je i sa mojim kompjutorem i nemam sliku.

19 G. WHITING: [simultani prijevod] Iz nekog razloga imamo B/H/S na oba
20 kanala, i engleskom, i B/H/S kanalu.

21 Časni Sude, da li mogu nastaviti?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da, izvolite.

2 G. WHITING: [simultani prijevod] Gospodine Jarčević, da li vidite ovo
3 pismo i da li ga prepoznajete?

4 O: Kako da ne. To je moje. Nemate problema.

5 P: Vi ste napisali ove reči?

6 O: Ja sam napisao sve i jednu od ovih reči.

7 P: Da pogledamo dno stranice 1 u verziji na engleskom. Molim Vas
8 stranicu 2 u verziji na B/H/S-u. Neću čitati cijelo pismo, ali ću pročitati
9 jedan pasus. To je na pola strance u B/H/S-u. U engleskom je pri dnu. Vi ste ovo
10 napisali dok ste bili ministar spoljnjih poslova RSK. Je li tako?

11 O: Tačno.

12 P: A pismo ste napisali da bi se pročitalo na sjednici Skupštine
13 Republika Srpska u Bosni i Hercegovini?

14 O: Da.

15 P: I pročitano je na sjednici skupštine, je li tako, koliko je Vama
16 poznato?

17 O: /prijevod engleskog transkripta: "Da."/

18 P: Da pogledamo šta ste rekli ovdje. "Hrvatska čeka na Srbe u Republici
19 Srpskoj da bilo pobiju jedni druge, ili da postanu preokupirani sami sobom tako
20 da Hrvatska može da popuni jame srpskom djecom, ženama i starcima. Ne smijemo
21 ponoviti istu grešku danas koju smo ponovili toliko puta ranije. Srpski vitezovi
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 moraju biti na srpskim granicama."

2 PREVODITELJICA: Prevodioci napominju da nemaju tekst.

3 G. WHITING: [simultani prijevod]

4 P: "Zlo koje želi da uništi srpski narod ne smije da kroči na srpsku
5 zemlju. Previše naše zemlje nam je oduzeto tokom ovog stoljeća da bismo bili u
6 stanju da sada predamo i centimetar." I sada, ovaj pasus koji sam pročitao,
7 "zlo" je, o kojem Vi govorite, je učeno od djetinjstva da uništi srpski narod.
8 Vi pod tome mislite na hrvatski narod, je li tako?

9 O: Ja samo kažem da je kroz školske udžbenike uru... ovaj, plasirano
10 mnogo toga što je izazivalo mržnju prema Srbima. I to je tačno. Ja sam o tome
11 napisao dve-tri knjige tokom poslednjih nekoliko godina i nemam razloga da
12 povučem nijednu rečenicu iz teksta koji čitate. A mogu da objasnim situaciju
13 kakva je bila u tom momentu, za koju Sud verovatno ne zna. Ja ću vam objasniti
14 ako mi dozvolite.

15 P: Gospodine, molim Vas, samo se fokusirajte na moje pitanje i
16 odgovorite na njega. Mislim da niste odgovorili na moje pitanje. "Zlikovac" o
17 kojem Vi govorite ovdje, to je hrvatski narod, jer oni su ti za koje kažete da
18 su od djetinjstva učeni u udžbenicima da istrebe Srbe. Dakle "zlikovac", taj
19 "zlikovac" je hrvatski narod. Da li sam u pravu kad je to u pitanju?

20 O: Gospodine, ja sam to rekao i malopre kad sam... kad ste me pitali.
21 Hrvatska država je s...činila zlo Srbima.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Gospodine, molim Vas, slušajte moje pitanje. Da li nam Vi kažete da
2 je hrvatska država i hrvatski narod, da su imali drugačije udžbenike...?

3 O: Ne bi bilo takvog zla.

4 P: Niste odgovorili na moje pitanje. Moje pitanje je: da li je hrvatska
5 država i da li su hrvatski narod imali iste udžbenike?

6 O: Hrvatska država je plasirala svojim stanovnicima udžbenike. Ona,
7 recimo, rasistu, Antu Starčevića naziva u udžbenicima ocem hrvatske države. A on
8 je rekao da srpsku pasminu treba istrebiti. Ja sam na to mislio.

9 P: A ono što Vi kažete ovde, da bi bilo vrlo jasno, Vi kažete da je
10 hrvatski narod učen kroz te udžbenike od djetinjstva da istrebljuje Srbe. Da li
11 je to ono što se kaže u ovom pasusu?

12 O: Gospodine, bio sam potpuno jasan: otac hrvatske države u udžbenicima
13 i hrvatskim osnovnim školama, a u njegovom tekstu piše "srpsku pasminu treba
14 istrebiti". Nećete me moći demantovati ako pročitate cela dela oca hrvatske
15 države. Ja ovu rečenicu...

16 P: Gospodine, da li Vi u ovom pasusu pokušavate da dovedete do toga da
17 se srpski narod plaši hrvatskog naroda? Zar nije to ono što pokušavate da
18 uradite u ovom pasusu?

19 O: On se plaši hrvatske države. Ja nisam rekao da se plaši hrvatskog
20 naroda, ali kažem da je ta država pripremala narod na zločine i to je obavila
21 nekoliko puta u 20. veku.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: A ako kažete da je država pripremala narod na zlo, na zločine - zar
2 to nije isto kao reći da se srpski narod treba plašiti hrvatskog naroda? Zar to
3 nije, u stvari, ono što kažete, gospodine?

4 O: Gospodine, hrvatski narod se nije plašio. On je verovao da se neće
5 ponoviti događaji iz Drugog svetskog rata. Nažalost, ponovili su se, a udžbenici
6 imaju strahovit uticaj i na pojedinca, i na kolektiv. Ali ne možete reći da
7 nema. A uzmite udžbenike iz Hrvatske. Videćete da s...tamo piše da "srpsku
8 pasminu treba istrebiti". Baš mi je drago...

9 P: Gospodine, prekinuću Vas jer bojim se da niste odgovorili na moje
10 pitanje. Ponoviću pitanje. Ako kažete da je država pripremala stanovništvo na
11 zlo, zar to nije isto kao da kažete da se srpski narod treba plašiti hrvatskog
12 naroda? Da ili ne?

13 O: /nečujno/ ...ske države. Ponavljam ponovo. Ja drukčije neću
14 odgovoriti na Vaše pitanje. Ja znam da u hrvatskom narodu ima dobro...dobrih
15 pojedinaca kao i u srpskom. Ima zlih kao i u srpskom. Ali... a... kad crkva i
16 država vode jednim to... putem, većina naroda pođe.

17 P: Gospodine, svaki put kada pomenete šta se desilo u Drugom svjetskom
18 ratu, i tada, i ovdje u sudnici, zar ne radite istu stvar? Dovodite do toga da
19 se srpski narod plaši hrvatskog naroda. Zar to nije širenje straha? Zar to nije
20 ono što pokušavate da uradite, gospodine?

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Dragi moj gospodine, zar se i Vaš narod ne bi plašio koncentracionih
2 logora smrti, a Hrvatska je pored Nemačke imala jedina koncentracioni logor
3 smrti, i to namenjen Srbima, Jevrejima i Romima. To ne možete osporiti.

4 P: Dakle ja ću shvatit Vaš odgovor kao da ste rekli "da", da Vi
5 pokušavate da dovedete do toga da se oni plaše. Vi pokušavate da zaplašite time
6 srpski narod i nastavljate da to radite i danas. /prijevod engleskog
7 transkripta: "Je li to tačno?"/

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da, gospodine Milovančević.

9 G. MILOVANČEVIĆ: Tužilac izvodi, odnosno iznosi svoje stavove kao
10 navodni iskaz svedoka. Svedok je odgovorio na njegovo pitanje. Da li je tužilac
11 tim odgovorom zadovoljan ili... odgovorom zadovoljan ili ne, to je njegova
12 stvar, ali ne može komentarisati odgovor i iz njega izvlačiti smisao o kome
13 svedok nije govorio. On može nastaviti sa daljim unakrsnim ispitivanjem.

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Whiting?

15 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, ja ne mislim da je svjedok
16 odgovorio na pitanje, a ako jeste, on je to uradio na retorički način. Ja sam
17 samo pokušao da to preformulišem. I na kraju sam rekao: "Da li je to tačno?" I
18 svjedok je imao mogućnost da se složi ili ne složi sa načinom na koji sam ja
19 preformulisao njegov odgovor.

20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Jeste čuli to, gospodine
21 Milovančević? Od svjedoka se traži da komentariše to kako je tužilac shvatio
22 njegov odgovor jer on nije dao direktan odgovor na pitanje koje mu je
23 postavljeno.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ako tužilac očekuje komentar svedoka, neka
2 ga pita. Neka on ne stavlja svedoku u tekst ono što svedok nije rekao.

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Žao mi je, ne razumijem šta kažete.
4 Da li shvatate da je ovo unakrsno ispitivanje? Ovo nije sugestivno pitanje. Ne
5 shvatam šta Vi kažete. U unakrsnom ispitivanju je savršeno legitimno da onaj ko
6 postavlja pitanja iznosi stavove svedoku i traži od svedoka komentar. To je ono
7 što sam ja Vas podsticao da radite kada ste Vi radili unakrsna ispitivanja. Ja
8 sada nisam siguran da ste shvatili ono što Vi govorite.

9 G. MILOVANČEVIĆ: Da bude potpuno, jer ja isto mislim o to što st.... na
10 isti način kao što je ste i Vi sada rekli, ali sam prigovorio kolegi tužiocu
11 zbog toga što je nakon odgovora svedoka smisao i sadržaj tog odgovora svojim
12 komentarom preformulisao. I onda kaže: "Svedok je... dakle ja zaključujem da ste
13 Vi rekli to i to."

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Jer svjedok umjesto da odgovori na
15 pitanje, postavio je pitanje. Nije na svjedoku da postavlja pitanje u ovoj
16 sudnici ili bilo kojoj drugoj sudnici. Na svjedoku je da odgovara na pitanja.
17 Prema tome ako on na retorički način pitanjem odgovara na pitanje, onaj ko ga
18 ispituje pokušava da preformuliše taj retorički odgovor i pita svjedoka: "Da li
19 sam Vas dobro shvatio? Da li način na koji sam Vas ja shvatio ispravan? Da li je
20 to ono što ste htjeli da kažete?" A svjedok može da kaže: "Ne, pogrešno ste me
21 shvatili.", i onda objasni šta je htio da kaže. Da li shvatate?

22 G. MILOVANČEVIĆ: Evo, o tome govorim, časni sudijo Moloto. Nego, tužilac
23
24
25
26
27
28
29
30

1 nije pitao svedoka da li se on slaže sa tim što on zaključuje. Ja sam
2 zbog toga stavio primedbu.

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Naravno da je pitao. On Vam je, u
4 stvari, rekao u odgovoru na Vaš prigovor: "Ja sam na kraju rekao: 'Da li je to
5 tačno?'" A na svedoku je da kaže: "Da, to je tačno." ili "Ne, nije tačno. To je
6 pogrešno." I to onda ulazi u zapisnik. Ako želite to da vidite, dajte da se
7 vratimo u zapisniku.

8 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, hvala.

9 G. WHITING: [simultani prijevod] Da li mogu nastaviti?

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Možete nastaviti. Odbacuje se
11 prigovor Odbrane.

12 G. WHITING: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude.

13 P: Gospodine Jarčević, još jednom, posljednji put ću Vam to iznijeti. U
14 stvari, kada se pozivate na Drugi svjetski rat i na ono što se dešavalo u Drugom
15 svjetskom ratu, kad ste to radili tada u tom trenutku i radite to sada u
16 sudnici, Vi pokušavate da srpski narod zaplašite hrvatskim narodom. Da li je to
17 tačno? Ako biste mogli da mi date direktni odgovor, bio bih Vam jako zahvalan.

18 O: Neću da optužim ceo hrvatski narod. Vi ovim pitanjem tražite da
19 j...ja to uradim. Neću, al' optužujem hrvatsku državu. Ona ima udžbenike kojima
20 se može napraviti zlotvor. To u mom tekstu stoji.

21 P: A formulacije koje se koriste u ovom pismu su bile prilično
22 uobičajene za zvanične srpske medije u to vrijeme, dakle 1992., 1993., 1994., je
23 li tako? Takve riječi se mogu naći u zvaničnim srpskim medijima u to vrijeme, je

24

25

26

27

28

29

30

1 li tako?

2 O: Gospodine, takve reči će se naći i nauč... i u... naučnim radovima,
3 uključujući i istorijske koji b...budu osvetljavali period srpskih progona i
4 srpskih ubistava.

5 P: Nisam Vam postavio pitanja o istorijskom i naučnom radu, nego o
6 zvaničnim srpskim medijima, pa Vas molim da se usredsredite na moje pitanje i da
7 odgovorite. Ta vrsta jezika bila je dosta uobičajena u službenim srpskim
8 medijima u godinama koje sam spomenuo, a to su 1991., 1992., 1993.? Da li je to
9 tačno?

10 O: Da. Ali mogu li da dodam nešto? Ni približno otrov nije prosipao kao
11 u hrvatskim i muslimanskim medijima. Ako dozvolite, daću Vam neke primere.

12 P: Možda će Vas to zamoliti gospodin Milovančević, ali u ovom trenutku
13 ja ću Vam postaviti neka druga pitanja. Rekli ste nam da ste Vi bili ministar
14 vanjskih poslova kada ste dali tu izjavu. Dakle to je bilo u vrijeme kada kažete
15 da ste pokušavali da pregovarate o miru sa Hrvatskom. Da li je to tačno?

16 O: Da.

17 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, molim da se ovaj dokument
18 usvoji u spis i da mu se dâ broj.

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dokument se usvaja. Molim da mu se
20 odredi broj dokaznog predmeta.

21 TAJNIK: To će biti dokazni predmet 861, časni Sude.

22 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

23 G. WHITING: [simultani prijevod] Hvala.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Gospodine, sada ću Vam postaviti neka pitanja o Vašem pristupu
2 pregovorima, o kojima ste svjedočili u svom glavnom ispitivanju. Vi ste rekli da
3 ste prošli kroz niz pregovora koji su vođeni sa Hrvatima. Od početka... ću Vam
4 postaviti ovo pitanje. Nije li činjenica da je glavna prepreka u svim
5 pregovorima koji su se odvijali prije nego što ste postali ministar vanjskih
6 poslova i nakon što ste imenovani, da je dakle najveća prepreka bila ta da Vi i
7 druge srpski vođe nisu htjele prihvatiti rješenje kojim se davala autonomija
8 Srbima u Republici Srpskoj Krajini jer ste Vi insistirali uvijek iznova na
9 svojoj vlastitoj državi u RSK, to jest da RSK bude odvojena država? Nije li to
10 bila glavna prepreka tokom cijeloga ovoga perioda traganja za mirovnim
11 rješenjem?

12 O: Ne.

13 P: "Ne" zato što to nije bila prepreka ili "ne" zato što to nije bio
14 cilj srpskih lidera u Republici Srpskoj Krajini?

15 O: Cilj lidera Republike Srpske Krajine je bio da se dobije autonomija u
16 Hrvatskoj, ali hrvatska strana to nikad nije dozvolila. Inače, ne bi ni došlo do
17 rata da je dozvolila. Je l' se sećate da su Srbi pre tražili kulturnu
18 autonomiju, pa ni to nisu dobili?

19 P: Da li nam Vi kažete da dok ste Vi bili ministar vanjskih poslova
20 nakon 1992. godine, da ste Vi i druge vođe RSK, da biste Vi bili pristali na
21 autonomiju, a ne na odvojenu državu? Da li pravite razliku između ovoga dvoga
22 što Vam govorim, koju pravim razliku, je li Vam to jasno?

23 O: Autonomija predstavlja državotvornost naroda koji je u autonomiji. To
24 je nama oduzeto 1990. promenom Ustava u Hrvatskoj i Hrvati nikad nisu pristali

25

26

27

28

29

30

1 da našu državotvornost vrate onako kakva je bila u Jugoslaviji. To je bila
2 glavna prepreka...

3 P: Dozvolite da Vas prekinem. Pokušavam da vidim možemo li razjasniti
4 naše termine.

5 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Gospodine Whiting, prije nego
6 što nastavite, na stranici 44, u retku 19, kako sam ja shvatila, Srbi su tražili
7 kulturnu autonomiju, jer nakon potpune autonomije kaže se "ispravka prevodioca".
8 Možemo li to da razjasnimo? Nisam sigurna. Moje razumijevanje, moje tumačenje
9 ispravke koju je napravio prevodilac je to da je on, u stvari, rekao "kulturna
10 autonomija".

11 PREVODITELJ: /nedostaje simultani prijevod/

12 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Hvala Vam.

13 G. WHITING: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude.

14 P: Gospodine Jarčeviću, hoću da napravim razliku između autonomije i
15 državotvornosti, odnosno odvojene države. Autonomija su prava za Srbe na
16 teritoriji RSK-a, ali teritorija RSK-a ostaje unutar države Hrvatske. A
17 državotvornost, odnosno odvojena država, znači da bi RSK postala odvojena država
18 izvan sastava Hrvatske. Nakon što sam objasnio tu razliku, nije li tačno da je
19 glavna prepreka za bilo kakav mirovni dogovor sa Hrvatskom bilo to da ste Vi i
20 drugi lideri Srba u RSK-a uvek insistirali na odvojenoj državi, odnosno na
21 državotvornosti, i da niste prihvatili bilo kakav vid autonomije? Nije li ovo
22 tačno?

23 O: Gospodine Whiting, mi smo uvek polazili od maksimalnih zahteva.

24

25

26

27

28

29

30

1 Znade, kad dve strane stanu da pregovaraju, obe iznesu maksimalne zahteve. Posle
2 se dođe do kompromisa, do popuštanja jedne i druge. Takvu šansu nama Hrvati nisu
3 dozvolili, kako sam Vam objasnio... ovaj, predstavljajući Vam one razgovore od
4 Knina do Osla i Londona.

5 P: A vaša strana, srpska strana nikada nije htela da prihvati
6 autonomiju, ništa manje od državnosti, nije li to tačno?

7 O: Ma, niste Vi u pravu, gospodine tužioče. Evo zbog čega: ja sam Vam
8 rekao da su Redman i Čurkin tražili da potpišemo Erdutski sporazum, nakon čega
9 će komisije dovesti hrvatsku državu do jedinstvenosti, s tim što će se
10 prepoznavati dva dela te države u nacionalnom sli...mislu, srpskom i hrvatskom.
11 I to je predsednik Hrvatske odbio. Znate li Vi kakvi su autoriteti u
12 međunarodnim odnosima Rusija i Amerika? One su to bile garantovale.

13 P: Kasnije ćemo se pozabaviti sporazumom iz Erduta. Videćemo da on ne
14 kaže ništa od onoga što ste Vi rekli, ali sad ćemo nastaviti. Hoću da pogledam
15 dokazni predmet 02108173. Hvala Vam. To je upravo članak koji želim da koristim
16 u nastavku.

17 Gospodine Jarčeviću, da li Vi vidite ovaj članak? Datumi su 14. i 15.
18 juna 1993. godine. Naslov je "Reagovanje Slobodana Jarčevića, ministra
19 inostranih poslova". Htio bih da razmotrimo nekoliko paragrafa. Prije svega, na
20 početku se kaže: "Nadam se da će svijet shvatiti svo zlo koje je zadesilo bivšu
21 Jugoslaviju. Dolazi od Hrvatske i vještačke muslimanske tvorevine koje su, u
22 nastojanju da unište srpski narod, i otpočele ovaj rat." Da li ste Vi izgovorili
23 te riječi, gospodine?

24 O: Da. Ja ih prihvatom i danas. I s...vidite koliko sam bio u pravu.

25

26

27

28

29

30

1 P: Zaista? Šta podrazumijevate pod tom "vještačkom muslimanskom
2 tvorevinom"? Šta to znači?

3 O: Gospodine Whiting, hvala što ste me to pitali. Muslimansko
4 stanovništvo je srpsko stanovništvo prevedeno u islamsku religiju pod prisilom
5 velike imperije Turske. Austro-Ugarska ili Austrija, posle i Nemačka činila je
6 sve, opet preko udžbenika, mada Vi kažete da nemaju udžbenici uticaj na mlade
7 generacije i oni su otuđeni od srpskog... od srpskog stabla. I ja zato kažem da
8 je to veštačka nacija i veštačka država jer su stvorili svoju državu na srpskoj
9 srednjovekovnoj zemlji. Uvek mi kažete: "Nemojte se vraćati na istoriju.", ali
10 se ništa ne može objasniti bez istorije, jer su kolonijalne sile imale druge
11 metode na Balkanu nego što su imale u Americi i Australiji, Africi. Vi to dobro
12 znate jer verovatno potečete iz Velike Britanije. Ovde su nešto drukčije metode
13 korišćene. /.../ I, evo, pogledajte šta kažem - ako mogu da nastavim. Ako ne,
14 neću.

15 P: Htio bih da nastavimo sa člankom. Nešto niže - nadam se da to možete
16 vidjeti u verziji na B/H/S-u, ne mogu Vam reći tačno gdje - ali Vi kažete:
17 "Jarčević je ponovio stav da se monstrum-država ponovo formira na teritoriju
18 Bosne i Hercegovine".

19 "Monstrum-država", na šta tu mislite? Na šta se to odnosi?

20 O: Gospodine Whiting, hvala što ste me to pitali. Ja ću to ponoviti i
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ostajem pri tome i danas. Bosna i Hercegovina, ovako kako je zamišljena, ne može
2 funkcionat...funkcionisati i ona je u pravom smislu monstrum-država. I da Vam
3 kažem zašto. To je država koja ne može imati zajedničke udžbenike, ne može imati
4 zajedničku zastavu, ne može imati zajednički grb. I ona srpski jezik preimenuje
5 još u dva i tri imena, a to ništa drugo nije nego srpski jezik. Pogledajte sad:
6 neki dan se desilo da su Hrvati podigli u Hercegovini spomenik za kojeg su
7 Muslimani rekli da je spomenik zločincima. Ono što će biti u hrvatskim
8 udžbenicima heroj, u udžbenicima Muslimana i pravoslavaca bit će zločinac, i
9 obrnuto. Zar ta država može funkcionisati? Zato sam je nazvao monstrum državom.
10 I ostajem pri tom mišljenju i danas. I ja sam rođeni Bosanac i prilike su mi
11 više nego poznate u tim krajevima.

12 P: Nastaviću sa postavljanjem pitanja, no malo ćemo vremena uštedjeti
13 ukoliko mi ne zahvalite na svakom pitanju koje postavim. To će nam uštedjeti
14 malo vremena.

15 Niže se kaže - mislim da Vas se opet citira: "Po svemu sudeći, za RSK je
16 predviđena varijanta federacije ili konfederacije sa Hrvatskom što je za nas
17 neprihvatljivo." Zatim kažete: "On", mislim da se odnosi na Vas, "insistira da
18 RS, odnosno Republika Srpska, i RSK moraju da imaju svoju državnost. Nemoguće je
19 da se srpskom narodu ne dozvoli pravo na samoopredjeljenje, naglasio je
20 Jarčević." To je primjer, zar ne, toga kako Vi u to vrijeme kao ministar
21 vanjskih poslova RSK-a insistirate da RSK mora da bude odvojena država, a da
22 federacija ili konfederacija, ili bilo koji drugi aranžman sa Hrvatskom ne bi
23 bili prihvatljivi? Nije li to bio Vaš stav, Vaše mišljenje u to vrijeme?

24 O: Gospodine, to je moje mišljene i danas. Ja nisam mogao da pređem
25
26
27
28
29
30

1 preko onoga što je odlučeno kad sam ja imao tri godine. Da Vas podsetim, 29. i
2 30. septembra 1945. na kongresu Srba u Zagrebu odlučeno je...

3 P: Gospodine, mislim da ste odgovorili na pitanje. A sada ću postaviti
4 sljedeće pitanje, a to je: zašto ministar vanjskih poslova RSK-a, zašto kao
5 takav Vi govorite, odnosno insistirate na državnosti Republike Srpske u Bosni i
6 Hercegovini? Zašto se to Vas tiče kao ministra vanjskih poslova RSK-a?

7 O: S...to je bila država s kojom smo imali najtešnje veze. Svakako da
8 smo usaglašavali i odnose, i mišljenja. A, ako hoćete da čujete, ja sam juče
9 rekao, 65% zemlje je katastarski pripadala Srbima i o toj zemlji nisu mogle
10 donositi sudbonosne odluke druge dve verske zajednice. Mo...morali su o tome, u
11 prvom redu, odlučivati oni koji su bili vlasnici, jer je privatno vlasništvo,
12 kako znate, svetinja u svetu.

13 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, molim da se ovaj dokument
14 usvoji u spis i da mu se odredi broj.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dokument se usvaja u spis. Molim da
16 mu se odredi i broj.

17 TAJNIK: [simultani prijevod] To će biti dokazni predmet 862.

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam.

19 G. WHITING: [simultani prijevod] Hvala Vam.

20 P: Gospodine Jarčeviću, juče ste svjedočili - na stranici 41 transkripta
21 - da Vlada, misleći na Vladu RSK-a, citiram: "Nije odbila nijedan prijedlog koji
22 su napravili međunarodni medijatori. Mi smo prihvatili sve njihove prijedloge i
23 pregovarali sa Hrvatima." Da li se sjećate tog dijela Vašeg jučerašnjeg
24 svjedočenja?

25 O. Da.

26

27

28

29

30

1 P: Taj iskaz nije tačan, zar ne gospodine? U stvari, Vi niste prihvatili
2 prijedloge po kojima bi Srbi dobili autonomiju u RSK-a jer Vi ste sve vrijeme
3 insistirali na državnosti, nije li to tačno?

4 O: To su bili naši maksimalni zahtevi. Ja sam to rekao malopre i ostajem
5 pri tome. I danas kad bi seli sa Hrvatima da razgovaramo, počeli bi od toga jer
6 smo 1945. imali državnost.

7 P: Gospodine, to bi bila vaša polazna točka, a i vaš završni, konačni
8 stav jer Vi nikada niste ustupili od tog stava, nije li to tačno?

9 O: Gospodine, kako bismo mogli da odstupimo kad je 400.000 ljudi
10 proterano iz hrvatskih gradova? Kako verovat u tu državu? Da li biste Vi
11 pristali na tu?

12 P: Dakle istina je da nikada niste odstupili od tog stava? Uvijek ste
13 insistirali na državnosti i to je bila prepreka miru, nije li to tačno?

14 O: Ponavljam: imali smo državnost 1945. godine. To nije ništa novo,
15 gospodine.

16 P: Molim sada da pogledamo dokument 02107500. Molim da se u verziji na
17 B/H/S-u zumira na članak u vrhu. To je članak iz novina *Glas srpski*, datum je
18 15. februar 1993. godine. Vi ste juče svjedočili o odlasku u New York u januaru
19 ili februaru 1993. godine. U ovom članku se govori o izjavama koje su dali
20 članovi vaše delegacije prije odlaska na te razgovore. Tu se kaže u prvom pasusu
21 da je delegacija Republike Srpske Krajine trebalo da krene u utorak, a onda su
22 navedena imena članova delegacije u kojoj ste bili i Vi, kao što ste rekli i
23 jučer.

24

25

26

27

28

29

30

1 Molim sada da se pogleda druga stranica u verziji na engleskom jeziku, a to je
2 na desnoj strani... na desnom dijelu članka u verziji na B/H/S-u. Tu se kaže:
3 "Štaviše, kao što znate, mi smo rekli da ćemo ići na te razgovore radi
4 uspostavljanja neke vrste suživota i autonomije u Republici Hrvatskoj. To
5 osporavamo. Mi ne idemo... Zbog toga ne idemo tamo i upravo ove dvije riječi bit
6 će trajno zabranjene u tim pregovorima: 'suživot' i 'autonomija'".

7 Da li je to izjava koju ste dali Vi i Vaša delegacija? Vi ste je zapravo
8 podržali?

9 O: Ovu izjavu nisam dao ja, nego Boro Martinović - ovde lepo piše. On je
10 bio savetnik u Vladi Republike Srpske Krajine ili savetnik premijera Zdravka
11 Zečevića. Ponavljam: ne bežim od Vašeg pitanja. Na pregovore se ide s
12 maksimalnim zahtevima i oni su morali biti predstavljeni i u novinama. Ništa
13 neprirodno nema.

14 P: Dakle ova izjava je predstavljala stanovišta delegacije u kojoj ste
15 bili Vi. Da li je to tačno? Je li to ono što kažete?

16 O: Da, pa odgovorio sam Vam malopre. Maksimalni zahtevi su morali biti
17 predstavljeni i štampi, a s njima smo izišli i kad smo seli za sto u New Yorku.

18 P: Kada ste juče svjedočili i kazali da Vlada nije odbila niti jedan
19 prijedlog koji su dali međunarodni medijatori, to nije bila istina, zar ne?
20 Ovdje vidimo dokument u kojem se kaže kako Vaša delegacija odbija prijedlog koji
21 su napravili međunarodni medijatori.

22 O: Vi ste mene potpuno pogrešno razumeli, gospodine. Ako smem da
23
24
25
26
27
28
29
30

1 objasnim zašto. Sve predloge za pregovor smo prihvatili, a ne nijanse i
2 mišljenja predstavnika UNPROFOR-a.

3 P: A kakva je situacija sa prijedlozima koje je iznosio gospodin Owen?
4 Njih ste odbacivali, zar ne? Jer tako se kaže u ovom članku.

5 O: Pa, gospodine Whiting, ja kažem, nismo se slagali sa mišljenjima
6 predstavnika UNPROFOR-a, Ujedinjenih nacija ili bilo koje članice Ujedinjenih
7 nacija. Sve smo predloge za pregovore prihvatili. Na to se odnosi ono što sam
8 govorio juče. A verovatno mišljenje gospodina Owena nismo uvek usvajali.

9 P: Časni Sude, molim da se ovaj dokument usvoji u spis i da mu se odredi
10 broj.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dokument se usvaja. Molim da mu se
12 odredi broj.

13 TAJNIK: [simultani prijevod] Ovo će biti dokazni predmet 863, časni
14 Sude.

15 G. WHITING: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude.

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

17 G. WHITING: [simultani prijevod]

18 P: Gospodine, vratit ćemo se kasnije na temu pregovora i na razne
19 pregovore u kojima ste Vi sudjelovali. A sada bih želio da pređemo na situaciju
20 kakvu ste zatekli kada ste stigli u RSK kao ministar vanjskih poslova u oktobru
21 1992. godine. Vi ste izjavili da ste na jednom od prvih sastanaka sa gospodinom
22 Martićem, on rekao Cyrusu Vanceu da je razlog zašto je policija zadržala duge
23 cijevi u RSK-a zbog napada od strane Hrvata. Da li se sjećate tog dijela Vašeg
24 svjedočenja juče, na stranici 35 i 36 transkripta?

25 O: Da.

26

27

28

29

30

1 P: Da li Vam je gospodin Martić rekao da je on već upotrebio taj
2 argument da natjera komandanta snaga UNPROFOR-a, generala Satisha Nambiara, u
3 julu 1992. godine, a da je general Nambiar odbio ovu argumentaciju gospodina
4 Martića? Da li Vam je on to rekao?

5 O: Ne znam o tome ništa. O razgovoru između generala i Martića nisam bio
6 obavešten.

7 P: Pogledajmo sada jedan dokument da vidimo hoće li Vam on osvježiti
8 pamćenje. Molim da u elektronskom sistemu pogledamo dokazni predmet 574.

9 /.../

10 Mislim da treba da zamijenimo jezik koji se pojavljuje na ekranu. Vi
11 vidite verziju na engleskom, a trebalo bi da je radi svedoka na B/H/S-u.

12 Gospodine, ovo je memorandum koji imamo u spisu. Uputio ga je general
13 Nambiar i on govori o sastanku sa gospodinom Martićem koji je održan 29. jula
14 1992. godine. Molim Vas da spustite do pasusa 2; neću ga čitati cijeli. Zapravo
15 u pasusu 2, pod A i B - molim opet da spustite kako bi svjedok mogao da vidi -
16 General Nambiar kaže da je gospodin Martić... da je opravdao to što je zadržana
17 milicija u značajnom broju. Zatim pod B, zašto su za potrebe milicije zadržane
18 duge cevi. Kako se navodi, razlozi su bili da bi se zaštitili od Hrvata. Zatim u
19 pasusu 3 - pogledajte pasus 3 - vidimo odgovor generala Nambiara. Kaže se: "U
20 svom odgovoru objasnio sam da smo zainteresovani za sprovođenje u delo određenih
21 vidova demilitarizacije, kao i za to da se dozvoli policijskim snagama da nose
22 lično naoružanje samo u cilju održavanja mira i ponovne normalizacije stanja čim
23 pre je to moguće. Još jednom sam naglasio da ne vidim nikakvu mogućnost da Savet
24 bezbednosti odobri bilo kakve promene što se tiče odredbi Vanceovog plana.

25

26

27

28

29

30

1 S obzirom na pitanja koja je on potakao, te sam insistirao da on mora da izvrši
2 reviziju svojih stavova te da mora pružiti pomoć operacijama UNPROFOR-a tako što
3 će izdati naređenja za momentalno razoružavanje i raspuštanje pogranične
4 policije, kao i policije specijalne namene, te obezbediti da se sve naoružanje,
5 osim ličnog koje nose pripadnici regularne policije, stavi pod kontrolu
6 UNPROFOR-a."

7 Sad, kad ste vidjeli ovaj dokument, da li se sada sjećate da li ste čuli
8 kada ste stigli kao ministar unutrašnjih poslova u oktobru 1992. godine
9 gospodina Martića da Vam kaže da je izložio te argumente UNPROFOR-u i da su ti
10 argumenti bili odbačeni?

11 O: Je l' radimo? Gospodine Whiting, ovo je isti sadržaj kao sa sastanka
12 sa gospodinom Vanceom. Vidite koliko nije bilo nerazume... kol'ko nije bilo
13 razumevanja prema situaciji srpskog naroda u Republici Srpskoj Krajini? Da je
14 vojska Ujedinjenih nacija preduzela išta da zaštiti srpski narod od hrvatske
15 armije, verovatno bi svi ovi automati bili predati. Znači, Vanceov plan, onakav
16 kakav je bio, nije mogao biti premj...primenjiv jer se ne bi mogli sprečiti
17 zločini hrvatske vojske. Automati su u neku ruku to sprečavali. Samo još jedan
18 dokaz...

19 P: Gospodine... Ne, ja ću Vam samo postaviti još jedno pitanje prije
20 pauze, ako mogu. Da li biste prihvatili da je gospodinu Martiću u julu rečeno da
21 je njegov stav neispravan, da neće biti prihvaćen, i u novembru 1992. godine on
22 nije ništa uradio da poštuje Vanceov plan i ostao je pri svom stavu koji je
23 odbačen? Da li to prihvaćate?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Bio je u pravu. Prihvatam. Bio je u pravu, jer niko nije zaštitio
2 srpski narod, što je Vanceovim planom bilo zagantovano.

3 P: Gospodine, gospodine. Odgovorili ste na pitanje. Hvala, a mislim da
4 ćemo sada napraviti pauzu.

5 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Gospodine Whiting, ja bih
6 želela da čujem Vaše prvobitno pitanje, a to je: da li je po dolasku u kabinet
7 gospodin Martić rekao da je to već ranije rečeno i odbijeno? A na to nije dat
8 odgovor.

9 G. WHITING: /nedostaje simultani prijevod/

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Sada ćemo napraviti pauzu i vratit
11 ćemo se u 12.30h.

12 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite, molim.

13 ... Početak pauze u 12.05h

14 ... Sjednica nastavljena u 12.31h

15 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite, molim.

16 Izvolite sjesti! /.../

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodin Whiting, izvolite.

18 G. WHITING: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude.

19 P: Gospodin Jarčević, kada ste došli i postali ministar vanjskih poslova
20 RSK-a u oktobru 1992. godine, da li se sjećate da li Vam je gospodin Martić
21 rekao da je on već iznio taj argument komandantu snaga UNPROFOR-a o zadržavanju
22 dugih cijevi i da je taj argument odbačen?

23 O: Gospodine Whiting, ja sam znao za ovaj problem. To je bila odrednica
24 Vanceovog plana, tačno. Eto, sreće da je mogla da bude ispunjena, ali nije zbog
25 hrvatskih agresija.

26 P: Gospodine, niste odgovorili na moje pitanje. Moje pitanje je bilo,
27 kada ste Vi stigli i kada ste postali ministar vanjskih poslova u oktobru 1992.
28 godine, rekli ste nam da ste imali sastanak sa gospodinom Martićem i da je on

29

30

1 iznio taj argument Cyrusu Vanceu o tome zašto srpske snage u RSK moraju da
2 zadrže duge cijevi, što je bilo suprotno Vanceovom planu. Molim Vas, pažljivo
3 slušajte moje pitanje i odgovorite na pitanje. Moje pitanje je: da li Vam je u
4 to vrijeme gospodin Martić rekao da je on već iznio taj argument komandantu
5 snaga UNPROFOR-a u julu 1992. i da je taj argument odbijen?

6 O: Rekao sam Vam da me gospodin Martić nije obavestio o tom razgovoru sa
7 Satishom Nambiarom. Malopre sam to izgovorio pre pauze.

8 P: Dakle Vi, u stvari, niste bili potpuno informisani o događajima koji
9 su se desili prije Vašeg dolaska? Da li biste to prihvatili? Da li Vam je to sad
10 jasno?

11 O: Gospodine Whiting... Whiting, sigurno da nisam svaki detalj znao o
12 događajima do mog dolaska. Verovatno nisam mogao znati ni sve događaje u vreme
13 dok sam bio ministar. To je ljudski, normalno.

14 P: Da se vratimo na temu Vanceovog plana i demilitarizacije. Da li je
15 tačno da od samog početka primjene Vanceovog plana 1992. godine, srpske snage u
16 RSK su odbijale da se pridržavaju zahtjeva demilitarizacije? Da li je to tačno?

17 O: Srpske snage su prihvatile demilitarizaciju i, rekli smo, stavili
18 teško naoružanje pod dva ključa. To je bilo...bio najvažniji momenat
19 demilitarizacije.

20 P: Tačno je međutim da nisu u cijelosti ispoštovale, ispunile zahtjeve
21 demilitarizacije. Zar to nije tačno? To nisu uradile u samom početku i to

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 nikada nisu uradile. Zar to nije tačno?

2 O: Ja ne znam šta želite od mene da čujete. Demilitarizacija u smislu
3 stavljanja teškog naoružanja je obavljena. Vanceov plan nije predviđao armiju
4 Republike Srpske Krajine, ali Vanceov plan nije ni predviđao hrvatsku agresiju
5 na zonu pod zaštitom Ujedinjenih nacija. Jedan i drugi događaj su bili
6 uslovljeni. Srpski narod se morao obraniti jer drugog zaštitnika nije imao. Ja
7 ne znam šta da Vam drugo kažem. Zar ni danas ljudi nemaju razumevanja za ta...te
8 patnje srpskog naroda?

9 P: Gospodine, ponovo, molim Vas, fokusirajte se na moje pitanje i samo
10 odgovarajte na moje pitanje. Da li biste se složili da je demilitarizacija
11 tražila da se preda svo naoružanje osim ličnog naoružanja?

12 O: Da.

13 P: I to nikada nije ispunjeno u RSK, je li to tačno?

14 O: Da, zbog toga što nikad nije mir uspostavljen, što je bilo u na...

15 P: I zar nije također slučaj da je demilitarizacija predviđala da se
16 povuku sve snage osim policije? I to takođe nije nikada sasvim ispoštovano, je
17 li to tačno?

18 O: Ja mogu da kažem sledeće: jedinice vojske Republike Srpske Krajine su
19 postojale, ali nisu imale na raspolaganju teško naoružanje, i ja ne znam kako bi
20 se narod branio od hrvatske agresije da nije imao armiju. Drugo rešenje
21 Ujedinjene nacije nisu ponudile, mada su obećale to Vanceovim planom.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Ne osećate li da...

2 P: Gospodine, gospodine. Da pogledamo, ako možemo, zajedno dokument koji
3 nosi identifikacioni broj 00242533, a to je izvještaj generalnog sekretara od
4 28. septembra 1992. godine, a odnosi se na događaje u Hrvatskoj i ono što se
5 dešavalo u to vrijeme u Hrvatskoj. A pošto je taj izvještaj izdat samo mjesec
6 dana prije nego što ste Vi počeli da obavljate svoju funkciju, pretpostavljam da
7 je to nešto s čim ste Vi upoznati. To je, u stvari, dokazni predmet 77 i on je
8 uveden u spis. Izvinjavam se što to nisam ranije rekao. Mislim da ćemo ponovo
9 možda morati da zamijenimo stranice... Izgleda da nemamo prevod ovog dokumenta
10 tako da ću Vam ja pročitati. Gospodine, jeste Vi dobro, se dobro osjećate?

11 O: Zar tako jadno delujem? Dobro se osećam, hvala.

12 P: Izvinjavam se. Vi ste samo... uzdahnuli ste duboko, pa zbog toga.

13 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Molim Vas, nemojte me prekidati.
14 /sic/ Ako mogu da kažem, Vi, zaista, izgledate tako da se ne osjećate dobro i
15 tako i zvučite. Ako se ne osjećate dobro, mi to moramo uzeti u obzir i dati Vam
16 vremena da se oporavite. Možda Vi to shvatate olako, ali to jeste nešto što
17 traži ozbiljan pristup. Da li se dobro osjećate?

18 SVJEDOK: Osećam se dobro. Stvarno sam malo uznemiren, ali samo zbog toga
19 što mi je teško da ovu situaciju koja je bila svet još ne razume. Ništa više.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Preživěću.

2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ali da li ste u poziciji da nastavite
3 s ovim iskazom ili biste radije da napravimo malu pauzu?

4 SVJEDOK: Ne treba mi pauza. Nastavićemo. Hvala.

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Hvala, gospodine Whiting.
6 Izvolite.

7 G. WHITING: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude.

8 P: Samo da se nadovežem. Ako se u bilo kom trenutku osjećate da Vam je
9 teško da nastavite, molim Vas, recite mi to. Da li to shvatate?

10 O: Mnogo Vam hvala. Javiću se.

11 P: Molim da pogledamo drugu stranicu ovog dokumenta. To je dokazni
12 predmet 75, koji je u spisu, i interesuje me paragraf 4. Gospodine, ja ću
13 pročitati. Prvo nam recite da li se sjećate - mada znam da nemamo verziju na
14 Vašem jeziku - ali da li se sjećate da ste vidjeli ovaj izvještaj kada ste
15 stigli u RSK na funkciju ministra vanjskih poslova? To je izvještaj koji je
16 izdat mjesec dana prije toga i to je izvještaj koji je napravio generalni
17 sekretar Ujedinjenih nacija. Da li se sjećate tog izvještaja?

18 O: Gospodine Whiting, verujte, moraću neko objašnjenje da Vam dam ako
19 dozvolite.

20 P: Ako biste samo mogli da odgovorite na moje pitanje. Da li se sjećate
21 - molim Vas, samo odgovorite na pitanje - da li se sjećate ili se ne sjećate da
22 li Vam je ovaj izvještaj stavljen na raspolaganje kada ste postali ministar
23 vanjskih poslova RSK? To je pitanje koje traži odgovor "da" ili "ne".

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ne sećam se.

2 P: U redu. Da pogledamo paragraf 4. On glasi, govori se o prve dvije
3 faze demilitarizacije koje su prošle dobro. Onda se kaže: "Međutim potpuna
4 demilitarizacija zaštićenih zona Ujedinjenih nacija je odložena kršenjem plana
5 Ujedinjenih nacija koji se pominje u mom izještaju od 27. jula. To je stvaranje
6 novih snaga srpske milicije koje se nazivaju specijalnom policijom, graničnom
7 policijom ili policijskim brigadama sa višestrukom svrhom, koje se sastoje od
8 bivših pripadnika JNA, teritorijalne odbrane i neredovnih elemenata, a ukupno
9 broje oko 16.000 naoružanih ljudi opremljenih oklopnim transporterima,
10 minobacačima i puškomitraljezima."

11 Prvo, to je tačno, zar ne, gospodine Jarčević?

12 O: /prijevod engleskog transkripta: "Da, to je sve..."/ /nečujno/ ... su
13 stvarane armije u svim republikama bivše Jugoslavije, i u Bosni i Hercegovini.
14 Svi su uglavnom bili prethodno oficiri i vojnici JNA-a.

15 P: A održavanje ove snage sa ovim naoružanjem u RSK bilo je kršenje od
16 samog početka, kršenje Vanceovog plana? Zar to nije tačno?

17 O: Da, Vanceov plan je kršen sa svih strana.

18 P: Da pogledamo sada paragraf 34. To je na stranici 11 ovog dokumenta.
19 Pročitat ću početak ovog paragrafa i postaviti ću Vam isto pitanje. Paragraf 34
20 kaže: "Korijen pogoršanja situacije u zaštićenim zonama Ujedinjenih nacija od
21 kraja jula je odluka kninskih vlasti da stvore nove paravojne snage. Ova akcija

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 nije dosljedna sa demilitarizacijom zaštićenih zona Ujedinjenih nacija i prema
2 tome ona je otvoreno kršenje plana Ujedinjenih nacija. Šteta koja je nanesena je
3 još veća zbog nezakonitog i okrutnog postupanja takozvanih policijskih jedinica.
4 Uprkos trudu UNPROFOR-a, oni su oživjeli neke od najgorih karakteristika srpskog
5 ponašanja tokom rata u Hrvatskoj, uključujući i 'etničko čišćenje', i stvorili
6 su stanje blisko anarhiji, posebno u Sektoru istok."

7 To je tačno, zar ne, gospodine? To je situacija koja je postojala u
8 vrijeme kada ste Vi postali ministar vanjskih poslova u RSK u oktobru 1992.
9 godine.

10 O: P... gospodine Whiting, tačno je da ovo piše u dokumentu, ali
11 situacija iz Krajine nije prikazana onakvom kakva je bila.

12 P: Tačno je, zar ne, da su paravojne snage koje se ovde opisuju te koje
13 predstavljaju kršenje plana Ujedinjenih nacija? Zar to nije tačno? Mislim da smo
14 to već rekli.

15 O: Nije tačno da su ovo paravojne formacije ako isti dokument to isto ne
16 kaže i za hrvatske vojne snage. I one su paravojne.

17 P: Dobro, da se sada ne zaglavimo na izrazu "paravojne snage". Ali tačno
18 je, zar ne, da su snage koje su stvorile kninske vlasti, da predstavljaju
19 kršenje Vanceovog plana? Mislim da ste to već prihvatili, zar to nije tačno?

20 O: Ne bih se složio s tim da se ni ne krši Vanceov plan jer Vanceov plan
21 nije regulisao koliko će se i kako će se koristiti vojska u Hrvatskoj i kako u
22 Republici Srpskoj Krajini. Jedino je rečeno da moraju snage biti razoružane

23
24
25
26
27
28
29
30

1 u Republici Srpskoj Krajini, što je Vlada i sprovela davanjem teškog naoružanja
2 pod dva ključa.

3 P: Neću se vraćati na razoružanje, ali da idemo dalje. Mislim da ste već
4 dali odgovor na ta pitanja. Da pogledamo drugi dio ovog paragrafa. Tačno je, zar
5 ne, da su se policijske jedinice u RSK ponašale na bezakonit i okrutan način,
6 kao što piše u ovom izvještaju? Da li je to tačno, gospodine?

7 O: Nije tačno da su se ponašali na okrutan način i da su obavljale
8 etničko čišćenje. Ne mogu se složiti s tim zbog toga što Vlada RSK nije imala
9 takav plan.

10 P: Vratit ćemo se na to. U paragrafu 35 se kaže: "Posebno uznemiruje da
11 pogoršanje bezbjednosne situacije je učinilo nemogućim za UNPROFOR i UNHCR da
12 krenu sa glavnim programima povratka izbjeglica i raseljenih lica njihovim
13 kućama." Tačno je, zar ne, gospodine da odbijanje vlasti RSK da ispoštuju
14 demilitarizaciju učinilo je da bude nemoguće da se izbjeglice vrate u RSK. Zar
15 to nije tačno?

16 O: Nije tačno zato što se ne spominje glavni problem: vraćanje Srba koji
17 su proterani u mnogo većem broju. Ovde je nedostatak ovog dokumenta i očigledno
18 nam pokazuje kako su se odnosili prema Srbima, a kako prema Hrvatima organi
19 Ujedinjenih nacija. Zašto srpski progon nije bio registrovan?

20 P: Da li biste se složili, gospodine, da kninske vlasti nikada nisu
21 stvorile uslove u RSK koji bi omogućili izbjeglicama da se vrate u RSK? Da li
22 biste se s tim složili?

23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Da, zbog sankcija i zbog nereciprocity.

2 P: Želio bih da sada pogledamo jedan drugi izvještaj, a to je izvještaj
3 koji je nastao u vrijeme kada ste Vi bili ministar vanjskih poslova RSK.

4 Identifikacioni broj je 00241473, a datum je 24. novembar 1992. godine.

5 Želio bih, molim Vas, da pogledamo paragraf 11 na stranici 3 verzije na
6 engleskom. Nisam siguran na kojoj je to stranici u verziji na B/H/S-u.

7 Zamolit ću Vas da pogledate paragraf 11, a u verziji na engleskom to je
8 stranica 3.

9 U paragrafu 11 kaže se - a ovo je izvještaj koji slijedi nakon prethodnog
10 izvještaja - kaže se: "Potpuna demilitarizacija zaštićenih zona Ujedinjenih
11 nacija u skladu sa planom je ometala takozvana Vlada Republike Srpske Krajine."
12 I onda dalje objašnjava kako su ove vlasti zamijenile JNA i Teritorijalnu
13 odbranu srpskim paravojnim snagama, koje su na različite načine predstavljene.
14 To je tačno, zar ne, prema informacijama koje ste Vi imali, snage JNA i snage
15 Teritorijalne odbrane su jednostavno postale snage srpske milicije ili paravojne
16 snage?

17 O: Ja sam upravo tri pitanje pre... pre ovoga rekao da su tako stvarane
18 i hrvatske, i slovenačke, sve armije od vojnika i oficira JNA-a. Samo, ako mi
19 dozvolite, ovde piše "Vlada Republike Srpske Krajine" i "kninske vlasti". Znači
20 da Savet bezbednosti ne prizna nas kao vladu. Samo je priznao u onom momentu kad
21 je trebalo da se potpiše Vanceov plan. Vidite kako su to dvolična ponašanja

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 prema nama. Jednom smo vredili, drugi put ne vredimo.

2 P: Gospodine, gospodine, gospodine. To niste saznali prvi put danas, zar
3 ne, da Republika Srpska Krajina nikada nije priznata? Nijedna zemlja u svijetu,
4 niti Ujedinjene nacije nisu je priznale kao odvojenu državu. Vi to znate.

5 O: Po povelji Ujedinjenih nacija postoje države koje nisu priznate. I to
6 Vi znate isto.

7 P: Niste odgovorili na moje pitanje. Počeli ste da govorite o Hrvatskoj
8 i Sloveniji. Moje pitanje se odnosilo na RSK. Zar nije tačno da su se snage JNA-
9 a i Teritorijalne odbrane jednostavno preimenovala, dobile su nove uniforme i
10 postale su snage milicije i ostale unutar RSK-a? Zar to nije, u stvari, ono što
11 se desilo, kao što se to ovdje kaže?

12 O: Normalno, jer su ti rođeni u tim krajevima. Ostali su kod svoje kuće.

13 P: A sada, da pogledamo paragraf 12. Možda možemo malo da povećamo
14 verziju na engleskom. Na kraju paragrafa 12, to je vjerovatno na sljedećoj
15 stranici verzije na B/H/S-u... Možda možemo malo da povećamo paragraf 12 u
16 verziji na engleskom da bi bilo lakše čitati. Ne možete to da uradite u verziji
17 na engleskom? U redu. Pa, potruditi ćemo se.

18 U paragrafu 12 se kaže: "Za njih moji predstavnici su inzistirali da
19 Savet bezbednosti nastavi smatrati beogradske vlasti odgovornim za

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 implementaciju mirovnog plana s kojim su se oni ranije složili. Čini se očitim
2 da su beogradske vlasti mogle - da su tako odlučile - poduzeti mjere koje bi
3 imale jače efekte ubjeđivanja nad lokalnim srpskim vlastima, naročito u svjetlu
4 znatne ekonomske ovisnosti velikog dijela zaštićenih zona Ujedinjenih nacija od
5 SRJ."

6 Tačno je, zar ne, da je Beograd mogao da utiče na RSK u vezi s tim
7 pitanjima u to vrijeme? Složit ćete se s tim, zar ne?

8 O: Potpuno, gospodine. 'Oću da kažem da su to bili odnosi dve države
9 najtešnji koji su mogli biti.

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Koje dvije države? Izvinite.

11 SVJEDOK: Ka...Srpska Krajina je bila država i njena državnost potiče od
12 1630. godine, što Vi ne dozvoljavate da spominjem. Mnogo su starija /sic/ te
13 državne funkcije nego u Srbiji.

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Zar ne biste odgovorili na moje
15 pitanje? Na koje dvije države mislite?

16 SVJEDOK: Na Saveznu Republiku Jugoslaviju i Republiku Srpsku Krajinu.

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

18 G. WHITING: [simultani prijevod]

19 P: Gospodine, da pogledamo Vašu vlastitu situaciju kao primjer. Vi ste
20 postali ministar vanjskih poslova RSK, ali niste imali nikakvih prethodnih veza
21 sa RSK. Vas je na tu funkciju su preporučili Srbi u Bosni, plaćao Vas je Beograd
22 i imali ste kancelariju u Beogradu.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: /prijevod engleskog transkripta: " Točno."/

2 P: To je malo drugačije od dvije odvojene države, zar ne?

3 O: Tačno. Sve sam to objasnio juče. Sad, da biste Vi da delite srpski
4 narod po pokrajinama ili kako želite, meni je jednako srpski kraj i u Republici
5 Srpskoj Krajini, i u Srbiji, i u Bosni. To su sve srpske zemlje. I u Saveznoj
6 Republici Jugoslaviji, i staroj Jugoslaviji to je bio prostor srpskog naroda.

7 P: U redu. Ali ne sporite ovo što sam rekao ranije. Zbog tih bliskih
8 veza, bez obzira kakva je bila njihova priroda, Beograd je mogao da ostvari
9 značajan uticaj na lokalne srpske vlasti u to vrijeme 1992. godine, zar to nije
10 tačno?

11 O: Mi smo svog saveznika često slušali, poštovali njegovo mišljenje, a
12 ponekad i nismo. To su normalni odnosi između dve države.

13 P: Mislim da ste nam rekli - zar niste? - da su veze čak bliže nego
14 između dvije države, da je, u stvari, to kao u jednoj državi.

15 O: Znae, mere Ujedinjenih nacija protiv jednih i drugih zbližile su nas
16 više nego što je to bilo normalno.

17 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, molim da se ovaj dokument
18 uvede u spis.

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dokument se uvodi u spis. Molim da
20 dobije broj dokaznog predmeta.

21 TAJNIK: [simultani prijevod] Dokument će postati dokazni predmet 864.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala lijepo.

2 G. WHITING: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude.

3 P: Sada bih zamolio da pogledamo ponovo jedan izvještaj iz Ujedinjenih
4 nacija. Ovaj se više odnosi na ljudska prava na teritoriji bivše Jugoslavije. To
5 je 02191193, a datum je 17. novembar 1992. godine.

6 U Vašem iskazu ranije danas - mislim da je to na stranici 21 današnjeg
7 transkripta - Vi ste tvrdili da bilo kakva krivična aktivnost ili diskriminacija
8 protiv Hrvata u RSK nije bilo nešto što bi Vlada organizovala. Da li se sjećate
9 tog dijela Vašeg iskaza?

10 O: Da, to je tako bilo.

11 P: Ali to nije tačno, zar ne? Da pogledamo paragraf 78 ovog dokumenta;
12 to je na stranici 25.

13 Ovdje se kaže u paragrafu 78: "U Sektoru jug, dijelu takozvane Republike
14 Krajine, lokalne vlasti sprovode diskriminaciju. Sudovi i dalje ne funkcionišu
15 kako treba, a istražni procesi koje vodi lokalna policija, po mišljenju
16 zvaničnika UNPROFOR-a, skoro da su prestali da postoje.

17 To, naravno, jako brine osoblje Ujedinjenih nacija, koje prikuplja
18 dokaze o ubistvima, pljačkama, oružanim pljačkama i drugim oblicima krivičnog
19 nasilja koje se odnosi na etničko čišćenje, gdje u skladu sa svojim mandatom,
20 ovakvi dokazi se prenose lokalnim vlastima. One su... ili oklijevaju da preduzmu
21 akciju, ili izrazito ne sarađuju." A onda u paragrafu 79 se kaže: "Mnogi ljudi
22 očajnički žele da pobjegnu iz tog područja, ali prije nego što im lokalne vlasti
23 daju dozvole, ove osobe su često prisiljene da potpišu izjave da je njihov
24
25
26
27
28
29
30

1 odlazak dobrovoljan i time se miješa pravni status njihovog vlasništva kao i
2 brišu dokazi o etničkom čišćenju." I to je tačno, zar ne? To je bila situacija u
3 RSK u novembru 1992. godine, kada ste Vi bili ministar vanjskih poslova RSK?

4 O: Gospodine Whiting, usuđujem se da kažem da ne verujem u svaki
5 izveštaj koji je dostavljan Savetu bezbednosti i pretakan u ovakva dokumenta.
6 Samo ću Vam reći jedan primer 1992. godine, kad sam ja postao ministar. Nambiar
7 je govorio na konferenciji za štampu u Beogradu o krađi kokošaka u jednom kraju
8 Krajine, a nije spomenuo ubistvo Srba u tom istom kraju koji su obavili Hrvati
9 prelazeći na njive gde su Srbi radili i gde su ih pobili. Zašto nema tih
10 ubistava u ovakvim dokumentima? I nećete naći nijedan dokument Ujedinjenih
11 nacija s takvim sadržajima. Bili su grozniji od ovoga što oni spominju ovde. A
12 kada je reč o ovom jugu, ima advokat, i verovatno će Vam na vreme pokazati,
13 dokumenta da su oni koji su prema Hrvatima preduzimali neke mere hapšeni i
14 suđeni. Ovde kažu "sporo radi", a u takvoj situaciji, u takvoj izolaciji, u
15 takvoj nestašici hrane i novca i nestašici struje, kakav bi državni organ radio
16 efikasno?

17 P: Na kraju Vašeg odgovora zvučalo je da se slažete sa time da, u
18 stvari, vlasti nisu djelovale kao što treba i da nisu rješavali ove probleme
19 kako su se oni pojavljivali. To je sadržano u dokumentu. Da li je to tačno?

20 O: Da su hapšeni, gospodine, to je bio moj odgovor.

21 P: No, nakon toga kažete...kaže se: "Oni su djelovali sporo, ali u
22 takvim okolnostima, kad nije bilo potreština, nije bilo struje, kako je trebalo

23
24
25
26
27
28
29
30

1 da djeluju takve službe?" To zvuči kao Vaš pokušaj da opravdate to što vlasti
2 RSK nisu odgovorile i nisu se pozabavile na pravi način onim što se dešavalo u
3 RSK kada se radilo o etničkom čišćenju. Da li je to tačno?

4 O: Uhapšeni su. Pa šta hoćete više? A ovde je rečenica: "Sporo su
5 radili." Pa znate da hrvatski organi nisu podneli još ni jednu tužbu o ubistvu
6 600 Srba u gradu Sisku? Možete misliti kako je to sporo.

7 P: Gospodine, kada postavljam pitanja o tome šta se dešavalo u RSK, ja
8 tražim odgovore o onome šta se dešavalo u RSK. Stoga, molim Vas, nemojte stalno
9 pokušavati da mi pričate šta se dešavalo u Hrvatskoj. Da li me razumijete? Mi se
10 bavimo, usredsređeni smo na RSK.

11 O: Ja bih...

12 P: Da li biste se složili sa onim što je rečeno u ovom dokumentu o
13 lokalnim vlastima koje se ne bave problemima koji se dešavaju u Sektoru jug? Jer
14 čini se da Vi to opravdate.

15 O: Ja sam samo dao primedbu da ovakvi dokumenti moraju da sadrže i
16 zločine nad Srbima, etničko čišćenje nad Srbima. Nema takvih dokumenata u
17 Ujedinjenim nacijama osim jednoga. Mi komentarišemo dokument.

18 P: Taj jedan dokument Ujedinjenih nacija je dokument koji ste Vi
19 spomenuli juče. On je iz 1993. godine i kasnije ćemo ga razmotriti, i u tom
20 dokumentu se spominju Srbi koji su protjerani iz Hrvatske i koji su postali
21 izbjeglice. Vi ste se na to pozvali jučer. Da li je to slučaj, gospodine, da Vi
22 prihvatate dokument Ujedinjenih nacija kada oni podržavaju Srbe, ali odbacujete

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ih kada oni kritikuju Srbe? Da li je to Vaš stav?

2 O: To moj stav nije, tako formulisan, ali formulisan da sto dokumenata
3 govori negativno o Srbima, a samo jedan pozitivno. To je razmena koja se ne može
4 prihvatiti i koja ne odgovara događajima.

5 P: Usredsredimo se sada pažljivije na pasus 79 jer se ovo ne može
6 objasniti nestašicom niti pomanjkanjem električne energije. Tu se kaže da su
7 lokalne vlasti natjerale ljude koji su odlazili da potpišu izjavu u kojoj kažu
8 da je to dobrovoljno. Time su brisali dokaze o etničkom čišćenju. To je tačno,
9 zar ne? To se dešavalo u Sektoru jug u to vrijeme?

10 O: Verujte da prvi put čujem za ovaj slučaj, a ako hoćete objasniću:
11 Ujedinjene nacije nisu svoja dokumenta dostavila Vladi Republike Srpske Krajine.
12 Mi smo slučajno dolazili do njih ako je netko iz UNPROFOR-a odlučio da nam dâ i
13 ako je nekad Ministarstvo za inostrane poslove Jugoslavije odlučilo da nam dâ,
14 al' ne redovno. I naši prijatelji iz New Yorka nekad su tamo pribavljali
15 dokument, pa nam slali. Tako da mi nismo u Vladi imali kompletnu sliku o
16 dokumentaciji koja se odnosila na nas i na naše organe. To je još jedan znak da
17 su nas ignorisali čim smo potpisali Vanceov plan.

18 P: Ali, izvinite. Jučer ste nam rekli, objasnili ste nam zašto Vam je
19 kancelarija bila u Beogradu. Kako sam ja shvatio, razlog je bio to da biste bili
20 u kontaktu sa svim inostranim vladama čiji su predstavnici u Beogradu i tako

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 dalje, a sada nam govorite da ste bili odsječeni i da niste imali pristup takvim
2 ustanovama.

3 O: Gospodine Whiting, bili bismo još odsečeniji da smo bili u Kninu. Ja
4 ću Vam reći da nam je jedno vreme američka ambasada vraćala zapečaćene koverte s
5 napomenom da ih nisu otvarali. To nije u duhu sa diplomatijom.

6 P: Gospodine Jarčeviću, ako već govorimo o protjerivanju Hrvata iz RSK,
7 Vi vjerujete, zar ne, da je protjerivanje civila hrvatske nacionalnosti sa
8 teritorije RSK nešto što su izmislili Hrvati kako bi mogli da okrive Srbe. Je li
9 to zaista nešto u što Vi vjerujete?

10 O: Verujem da je većina Hrvata napustila Republiku Srpsku Krajinu po
11 režiji hrvatske Vlade.

12 P: Hoćete li nam to, molim Vas, objasniti? Šta Vi pod time
13 podrazumijevate?

14 O: Pa, vrlo jednostavno: u pitanju je bio informativni rat koji je
15 Republika Srpska Krajina nije mogla ravnopravno da vodi protiv Hrvatske jer su
16 Hrvatskoj pomagali i druge zemlje. Imala je novac da plati čak i informativne
17 kuće u Americi koje su sprovodile to i bilo je primamljivo ubediti ljude da Srbi
18 progone hrvatsko stanovništvo. Iako ja ne poričem da je do sukoba na lokalnom
19 nivou stanovnika srpske i hrvatske nacionalnosti dolazilo, ali uvek prvo
20 ubistvima Srba od strane Hrvata.

21 P: Gospodine, prekinut ću Vas ovde. Prekinut ću Vas jer Vi govorite o
22 nečem drugom. Mislím da Vi govorite o informativnom ratu i o propagandi i

23
24
25
26
27
28
29
30

1 medijima, a moje pitanje je: budući da ste Vi rekli: "Vjerujem da je većina
2 Hrvata otišla iz RSK prema režiji hrvatske Vlade.", a negdje drugdje ste rekli,
3 zar ne, u jednom drugom iskazu, da Vi vjerujete da je istjerivanje civila
4 hrvatske nacionalnosti sa teritorija RSK nešto što su izmislili Hrvati - oni su
5 ga prouzrokovali, oni su to uradili kako bi mogli optužiti Srbe? Vi vjerujete u
6 to, zar ne?

7 O: Kako da ne. Zato što je plan hrvatske Vlade bio progon Srba iz cele
8 bivše Hrvatske. I o tome ima dokumentacije, ima brojeva i ima... Čak je to i u
9 tom izveštaju Ujedinjenih nacija od 15. maja 1993. godine. Kako bi s...hrvatska
10 Vlada postupala različito prema Srbima u Dubrovniku...

11 P: Izvinite, ne. Izvinite, gospodine. Dobro, Vi vjerujete da, pod broj
12 jedan, da je hrvatska Vlada istjerala Hrvate /sic/ iz Hrvatske; pod dva, to
13 Vas navodi da vjerujete da je vlada hrvatska prouzrokovala protjerivanje Hrvata
14 iz RSK. Da li je to u ono što Vi vjerujete, gospodine?

15 O: Verujem da je veliki broj Hrvata iz Krajine napustio Krajinu u režiji
16 Vlade Hrvatske. Ja sam Vam to dvaput ponovio i vrlo sam jasan.

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Kakva je to režija? Kada kažete
18 "prema scenariju", mi sjedimo ovdje i ne razumijemo o čemu Vi govorite. Možete
19 li, molim Vas, da nam objasnite taj scenario? Možete li da i nama tu tajnu
20 učinite razumljivu?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SVJEDOK: Kako da ne, gospodine predsjedniče i hvala Vam što ste spremni
2 da saslušate moje objašnjenje.

3 Vidite, 1990. i 1991. godine...

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ja sam ovdje da slušam, ja slušam sve
5 što se ovdje izgovori.

6 SVJEDOK: 1990. i 1991. godine hrvatska Skupština menja Ustav. Praktično
7 stavlja Srbe van zakona - ne samo one van Republike Srpske Krajine, nego u celoj
8 bivšoj Hrvatskoj. Oduzima im državotvornost, menja član Ustava koji je
9 obezbeđivao da se strateške odluke ne mogu doneti bez saglasnosti predstavnika i
10 jedne, i druge nacionalne zajednice, glasaju samo poslanici hrvatske zajednice.
11 Zar to nije stavljanje Srba van zakona? Odmah počinju progoni Srba iz gradova iz
12 svih krajeva Hrvatske i to možete naći u dokumentu Vr...Ustavnog suda Hrvatske
13 od ove godine, gde hrvatska Vlada konstatuje na jednoj sednici: "Srbe ubijaju
14 vojnici, policajci i građani". I sad, ta akcija istrebljenja Srba uspeva u
15 gradovima, ali ne uspeva u Republici Srpskoj Krajini jer je to bilo većinsko
16 srpsko stanovništvo, koje se organizuje i počinje da sprečava takvu nameru
17 hrvatske Vlade. Ako je 400.000 proterano van tog područja, onda šta su mogli da
18 očekuju ljudi koji su se sklonili i sa svojim rođacima počeli da organizuju, da
19 to spreče bar u Republici Srpskoj Krajini, na kojoj su Srbi imali državnost od
20 1630. godine? To je slika. I šta hrvatskoj Vladi preostaje, da za iste mere
21 optuži i srpsku stranu? Ona je time sakrila da je prognala već 400.000 Srba

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 tom režijom izlaska Hrvata iz svojih kuća u Republici Srpskoj Krajini.

2 A ja ne poričem da je u međusobnim sukobima, zločinima jednih i drugih,
3 deo hrvatskog stanovništva pobjegô nadjačan od naoružanih Srba. Znači naoružani
4 Hrvati, izgubili bitku, povukli se zajedno sa svojim porodicama. To je bila
5 užasna slika, ali organizovana od hrvatske Vlade i zamajac joj je bio u izgonu
6 Srba iz Dubrovnika, Splita, Zadra, Zagreba.

7 Da Vam kažem: u Zadru, malom primorskom gradu, živelo je 26.000 Srba i
8 oko 25.000 Hrvata. Svih tih 26.000 Srba je proterano i oni su došli na
9 teritoriju Republike Srpske Krajine. Mislite li da ste mogli nekog ubediti da ne
10 uzme oružje i da se ne brani? Fala.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Čuo sam ovo što kažete. Vi ste
12 govorili uglavnom o progonu Srba od strane Hrvata. Nije mi jasno kako se to
13 uklapa u stvorevinu /sic/ Vlade Hrvatske koja je proizvela progone Hrvata?

14 SVJEDOK: Ona je organizovala evakuaciju Hrvata s teritorija Republike
15 Srpske Krajine da bi optužila vlasti Republike Srpske Krajine i JNA da su
16 prognani. Mnogi od njih su organizovano napustili iz... na isti način kako će to
17 uraditi teroristička organizacija na Kosovu i Metohiji sa evakuacijom
18 stanovništva Albanaca iz Kosova i Metohije 1999. godine.

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Mogu li Vas pitati? Kada kažete:
20 "Vlada je organizovala evakuaciju Hrvata sa teritorija RSK kako bi optužila

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 vlasti RSK.", koje konkretne akcije je preduzela Vlada u organizovanju te
2 evakuacije?

3 SVJEDOK: Hrvatska Vlada, kad je promenila njihova Skupština Ustav, odma'
4 je, po ugledu na 1941. godina, počela otvarat policijske stanice u srpskim
5 selima. Menjala je srpske policajce i dovodila Hrvate. Na isti način je
6 postupljeno u fašističkoj Hrvatskoj 1941. godine, kad su ti policajci vodili -
7 njih troje-četvero - po 100-200 Srba i bacali ih u jame. Srbi su se, naravno,
8 uplašili da će se to ponoviti opet. I hrvatska Vlada je preko tih policijskih
9 stanica i preko svojih partijskih funkcionera u lokalnim krajevima mogla da
10 organizuje evakuaciju Hrvata i da to prikaže kao srpski progon.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Šta podrazumevate pod tim "lokalno"?

12 SVJEDOK: Lokalne vlasti, gospodine sudija. Jer ako smenite policajca
13 Srbina i postavite na njegovo mesto policajca Hrvata, svakako da će od svog
14 ministra i od svoje Vlade primati instrukcije. A, naravno, da ih je primao isto
15 onako kako ih je primao u Dubrovniku policajac koji je proterô 2.200 srpskih
16 porodica samo iz Dubrovnika. Zašto bi se drukčije ponašao u jednom selu u
17 Krajini?

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Moje pitanje Vama je sljedeće: kako
19 otpuštanje policajca srpske nacionalnosti i njegova zamjena, dovođenje Hrvata,
20 kako to prouzrokuje kretanje Hrvata, iselenje iz tog konkretnog područja? Ja
21 mogu da pretpostavim da bi to onda privlačilo Hrvate u ta područja, a ne
22 obratno.

23 SVJEDOK: E... gospodine sudija, te policijske stanice su počele sa
24 zločinima nad Srbima i Srbi su se onda organizovali. Davali su otpor. Ako je

25
26
27
28
29
30

1 negde hrvatski policajac ubijen, ubijen je samo posle ubistva srpskih civila. I
2 to je došlo do... Tako je došlo do međusobnih obračuna, do rata. U takvoj
3 situaciji beže i jedni, i drugi, a to je hrvatska Vlada iskoristila da takve
4 slučajeve iskoristi i pokrene celo stanovništvo iz Krajine.

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Razumijem. Mislim da sam Vas
6 razumijem, ali da budem siguran da Vas dobro razumijem, reći ću Vam kako sam ja
7 to shvatio i hoću da mi kažete da li sam u pravu. Vi kažete da zbog svega ovoga
8 koje je uradila hrvatska Vlada, a to je otpuštanje policajaca srpske
9 nacionalnosti, zapošljavanje Hrvata, Srbi su morali da se brane, a braneći, oni
10 su tjerali Hrvate, a hrvatska Vlada je optužila Srbe za tjeranje, istjerivanje
11 Hrvata. Je li to ono što Vi govorite?

12 SVJEDOK: Gospodine sudija, znate kak...kakva je to zbrka bila? Nije mogô
13 shvatiti možda ni čovjek koji je tamo. Ali imate sledeći primer: otpušta se,
14 recimo, iz jednog preduzeća 10 Srba na jednog...

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ja sam Vam postavio vrlo jednostavno
16 pitanje. Da li sam Vas dobro razumio kad kažem ono što sam Vam upravo rekao?
17 Možete reći "ne", ne shvatate me dobro ili...

18 SVJEDOK: Ako ste shvatili da je hrvatska Vlada svojim merama omogućila i
19 međunacionalne obračune i organizovan odlazak Hrvata iz Republike Srpske
20 Krajine, onda ste dobro razumeli.

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] To nije ono što ste Vi rekli. Vi ste
22 rekli da su Srbi uzeli oružje u odbrani i zato su Hrvati otišli. A sada kažete
23 da je hrvatska Vlada organizovala odlazak Hrvata iz RSK. Nisam siguran pošto

24

25

26

27

28

29

30

1 su to dvije potpuno različite izjave i dva različita stava, osim ako pod
2 "organizovanim" podrazumijevate cijelu akciju otpuštanja Srba i zapošljavanja
3 Hrvata kako bi se izazvala osveta ili samo odbrana.

4 SVJEDOK: Ja kažem da je hrvatska Vlada organizovala otpuštanje Srba, da
5 je policijske stanice otvarala u srpskim naseljima, da su policajci, hrvatski,
6 izvršili prva ubistva Srba, da su se Srbi posle toga organizovali da se odbrane
7 od sledećih ispada hrvatskih policajaca, da su uslezdile /?usledile/ bitke
8 između jednih i drugih, da se u to umešala Jugoslovenska narodna armija i da je
9 Hrvatska te događaje iskoristila i za organizovan premeštaj srpskog stanovništva
10 u h... gradove Hrvatske iz Republike Srpske Krajine.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dobro. Mislim da dalje odavde ne
12 možemo. Hvala Vam, gospodine Jarčeviću.

13 Imate riječ, gospodine Whiting.

14 G. WHITING: [simultani prijevod]

15 P: Ja ću pokušati da idem malo dalje. Kako sam Vas ja shvatio - a recite
16 mi da li sam u pravu - hrvatska Vlada je, u stvari, namjerno organizovala
17 evakuaciji ili protjerivanje hrvatskog stanovništva iz RSK-a kako bi mogli da
18 optuže Srbe. Je li zaista to ono što Vi kažete? Je li to ono u što Vi vjerujete?

19 O: Ja sam to rekao. Ako sam rekao, znači vjerujem.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Ranije smo malo govorili o medijima i propagandi. Pogledajmo sada
2 pasus 95 ovoga dokumenta. On se nalazi na stranici 28. U tom pasusu dokumenta
3 Ujedinjenih nacija kaže se da informativna blokada koja postoji od početka
4 neprijateljstava u bivšoj Jugoslaviji, da ona ima dalekosežne posledice.
5 Elektronski mediji i štampa koji su pod kontrolom Vlade, učestvuju u
6 jednostranoj kampanji nacionalističke propagande. Službeni mediji ne čine ništa
7 da se distanciraju od takve politike netolerancije, a rezultat toga je da je
8 došlo do izbijanja mržnje. Da li je to tačno? Da li je to ono što se dešavalo
9 1992. godine?

10 O: Sami kažete, gospodine tužioče, da li se član 95 odnosi na medije u
11 Republici Srpskoj Krajini /sic/. To ne piše ovde. Dole je reč o *Jutelu*, koji
12 nije bio krajinski organ, odnosno krajinski medij, nego jugoslavenski, i to
13 ljudi koji su bili jugoslavenski orijentisani, a ne srpski. Zato se zove *Jutel*.
14 "Ju" - jugoslavenska televizija.

15 P: Da odgovorim na Vaše pitanje: ovo je dio izvještaja o Srbiji, a
16 mediji koji se spominju su srbijanski mediji. A sada, da li biste mogli
17 odgovoriti na moje pitanje? Da li je ovo tačan opis zvaničnih medija koji su
18 dolazili iz Srbije u to vrijeme?

19 O: Gospodine tužioče, u nastavku rečenice piše da je ovde reč o
20 hrvatskim i sr... i s... i medijima u Srbiji, i jednim, i drugim. Znači
21 karakteristika se odnosi na oba.

22 O: Da, u pravu ste. A moje pitanje je o srbijanskim medijima. Možete li
23
24
25
26
27
28
29
30

1 odgovoriti na moje pitanje o srbijanskim medijima? Da li je tačno ono što se
2 kaže u tom dijelu dokumenta o srbijanskim medijima?

3 O: Ovde nije tačno ako se izjednačavaju sa hrvatskim. Oni nisu bili
4 bleđa slika jezika mržnje iz Hrvatske.

5 P: Zaboravite na trenutak na Hrvatsku. Samo odgovorite na moje pitanje o
6 srbijanskim medijima. Da li je tačno da su elektronski mediji i štampa, koji su
7 pod kontrolom Vlade, da oni učestvuju u jednostranoj i nacionalističkoj
8 propagandnoj kampanji i da su oni izazvali takvu mržnju. Da li je to tačno za
9 one medije koji su bili Srbije? Odgovorite sa "da" ili "ne".

10 O: Nije tačno.

11 P: Pogledajmo sada zaključke i preporuke u ovom izveštaju, a oni su u
12 pasusu 134.

13 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Koja je to stranica?

14 G. WHITING: [simultani prijevod] Stranica 38, časni Sude.

15 P: Paragraf 134 i 135 govori o nastanku etničkog čišćenja i
16 intenziviranju etničkog čišćenja i u Bosni i Hercegovini, i u Hrvatskoj. U
17 paragrafu 134 se kaže: "Nastavak etničkog čišćenja je namjerni napor da se
18 dovede do svršenog čina i da se time prekrši međunarodna odlučnost da se
19 zaustavi etničko čišćenje i da se na taj način izvede nešto što je u korist
20 etničkog čišćenja."

21 U paragrafu 136 se kaže: "Srpske vlasti koje su *de facto* u kontroli
22 određenih teritorija u Bosni i Hercegovini i u zaštićenim zonama Ujedinjenih
23 nacija..."

24 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da, gospodine Milovančević.

25 G. MILOVANČEVIĆ: /prijevod engleskog transkripta: "S obzirom na
26
27
28
29
30

1 činjenicu..."/ ... da je gospodin Jarčević u toku glavnog ispitivanja svedočio
2 u...o situaciji i Jugoslaviji, Odbrana je jedno vreme se uzdržavala od prigovora
3 u kome tužilac unakrsno ispituje svedoka o temi koja uopšte nije bila obrađena u
4 glavnom ispitivanju. Gospodin Jarčević nije svedok na tu temu. Međutim gospodin
5 tužilac i dalje insistira upravo na ovoj temi medijskog, informativnog rata na
6 jedan način koji mislim da daleko prevazilazi ono što je Odbrana radila.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Želim samo da pročitam ono što ste
8 rekli, jer Vas nisam shvatio. Ja ne shvatam šta Vi kažete, gospodine
9 Milovančević, jer Vi sami sebi protivrečite. U prvoj rečenici Vi kažete: "U
10 svetlu činjenice da je gospodin Jarčević svedočio o situaciji u Jugoslaviji u
11 glavnom ispitivanju..." - "svedočio", a onda kažete: "Stoga, on nije svjedočio o
12 situaciji u Jugoslaviji". To kažete kasnije. Ove dvije rečenice su protivrečne.
13 Ja ne shvatam šta pod tim mislite, jer - dozvolite da završim, dozvolite da
14 završim - jer prema tačkama optužnice podignutim protiv optuženog postavlja se i
15 cijelo pitanje udruženog zločinačkog poduhvata. A kako ja to shvatam, to bi
16 značilo saradnju između ljudi u ostatku Jugoslavije i ljudi u RSK, osim ako ja
17 to nisam pogrešno shvatio. Prema tome ja nisam sasvim siguran šta ste Vi mislili
18 pod tim da ovo nije relevantno za ovaj predmet.

19 G. MILOVANČEVIĆ: Ne, časni Sude, ja nisam rekao to uopšte. Ja sam rekao
20 nešto sasvim drugo: da... da unakrsno ispitivanje tužioca mora biti vezano za
21 glavno ispitivanje Odbrane. Tužilac je mogao da dovede svog svedoka na temu
22 medijskog rata pa da ga ispituje koliko hoće. Gospodin Jarčević od strane
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Odbrane na tu temu uopšte nije ispitivan. Svedok... tužilac sad pokreće pitanja
2 za koja ovaj čovek nije svedok. To sam hteo da kažem.

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dozvolite da gospodin Whiting
4 odgovori, a ne ja.

5 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, prvo, mislim da bi bilo
6 površno odvojiti rat u medijima kao odvojenu temu jer ovo je dio toga i to je
7 jasno iz ovog dokumenta, i trebalo bi da bude jasno i na osnovu pitanja i
8 odgovora. To je dio kampanje, etničkog čišćenja. O tome je ovaj svjedok govorio
9 tokom glavnog ispitivanja i fer je da se ta pitanja postave i u unakrsnom
10 ispitivanju.

11 Drugo, Pravilnik o postupku i dokazima Međunarodnog suda traže da strane
12 predoče svjedoku svoj stav i da ponude informacije za koje će se ta strana
13 zalagati. I to se traži na osnovu Pravilnika. Mislim da ova pitanja su u okviru
14 ograničenja koja je postavio ovaj Pravilnik i svakako su pravična.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančević, da li Vi
16 imate odgovor na to?

17 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, odgovor je vrlo kratak. Ja nisam rekao da
18 pitanja nisu relevantna. Ona imaju veze sa optužnicom, sa čitavim nizom navoda u
19 optužnici, ali samo pokušavam da... da kažem da unakrsno ispitivanje mora
20 slediti glavno ispitivanje i temu o kojoj svedok svedoči. Hvala.

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ali Vi niste odgovorili na odgovor
22 Tužilaštva ovim što ste rekli.

23 G. MILOVANČEVIĆ: Ovo je naš odgovor. Hvala, časni Sude.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala lijepo. Prigovor se odbacuje.

2 G. WHITING: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude.

3 P: Gospodine, kada smo bili prekinuti, ja sam Vam čitao neke dijelove
4 paragrafa 134, 135. Sada sam stigao do 136. Ne sjećam se da li sam pročitao ili
5 ne, ali ovdje se kaže: "Srpske vlasti u *de facto* kontroli određenih teritorija u
6 Bosni i Hercegovini i u zaštićenim zonama Ujedinjenih nacija snose primarnu
7 odgovornost za politiku etničkog čišćenja koja se tamo sprovodi. Komanda
8 Jugoslovenske narodne armije i političko rukovodstvo Republike Srbije takođe
9 snose odgovornost za ovu politiku koja se ne bi mogla nastaviti sve do danas bez
10 njihove aktivne podrške." Ovo protivreči onome o čemu ste Vi govorili u glavnom
11 ispitivanju, gospodine, a to je da vlasti u RSK nisu učestvovale ili ne snose
12 nikakvu odgovornost za etničko čišćenje do kojeg je došlo u RSK.

13 O: Gospodine Whiting, ja i sad kažem da Vlada Republike Srpske Krajine i
14 Skupština nikad nisu organizovale etničko čišćenje od Hrvata u Republici Srpskoj
15 Krajini. Ako mi dozvolite, o ovome smo mi razgovarali i sa kopredsednicima u
16 vreme ovih ili sličnih dokumenata. I ja sam pitao Owena: "Dobro, gospodine Owen,
17 zašto nema kontrole nad hrvatskom vlašću, jer je ona izvršila najveće etničko
18 čišćenje?" Odgovorio je, i on, i Vance pre toga: "Nemamo nijednu rezolucija koja
19 nas zadužuje za tako nešto." I onda vidite po ovom primeru koliko su falična

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ova dokumenta Saveta bezbednosti, jer nema nikakvih zaduženja za kontrolu
2 hrvatske vlasti. Znači Srbi se mogu staviti van zakona, mogu se proterati i za
3 to neće nikad niko odgovarati.

4 P: Ali, dozvolite da Vam ponovo postavim pitanje. Da li Vi kažete da ono
5 što se nalazi u ovim paragrafima, 134, 135 i 136, što sam Vam ja pročitao, da to
6 nije istina? Pustite po strani to da je trebalo da se kaže i nešto o Hrvatskoj.
7 Dajte da stavimo taj prigovor po strani. Molim Vas, fokusirajte se na ove
8 paragrafe. Ovi paragrafi su istiniti, je li tako?

9 O: Nisu istiniti jer Vlada nije organizovala etničko čišćenje niti ga je
10 podsticala ni na koji način.

11 P: Časni Sude, molim da se ovaj dokument uvede u spis.

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ovaj dokument se uvodi u spis. Molim
13 da dobije broj dokaznog predmeta.

14 TAJNIK: [simultani prijevod] Ovaj dokument će postati dokazni predmet
15 865.

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala lijepo. Dokument se uvodi u
17 spis.

18 G. WHITING: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude.

19 P: Ranije, tokom dana, gospodine, postavljena su Vam neka pitanja o
20 Škabrnji - na stranici 22 transkripta - i Vi ste rekli: "Pošto me pitate za
21 Škabrnju, tamo je bila JNA i po mom mišljenju te zločine ne treba povezati sa
22 odgovornošću ljudi u Republici Srpskoj Krajini, premda ne treba toliko kriviti
23
24
25
26
27
28
29
30

1 jugoslovenske oficire koliko treba kriviti hrvatske oficire i vojnike."

2 Dakle Vi se slažete, zar ne, da su počinjeni zločini u Škabrnji, da su
3 ih počinile srpske snage u sukobu 1991., novembra 1991.? Slažete se s tim, zar
4 ne?

5 O: Gospodine, ne mogu da odgovorim direktno na Vaše pitanje. Ja sam samo
6 dao primedbu da je tada Jugoslovenska narodna armija imala oficire i vojnike
7 svih nacija, iz svih nacionalnost Jugoslavije. Srba je bilo procentualno toliko
8 koliko i stanovništva.

9 P: Gospodine, prekinut ću Vas. To nije bilo moje pitanje. U Vašem
10 odgovoru Vi ste pominjali zločine u Škabrnji i ko treba da bude odgovoran za
11 njih. Da li onda prihvatate da su počinjeni zločini u Škabrnji? To je prvo
12 pitanje. Da li prihvatate da su počinjeni zločini u Škabrnji?

13 O: To je tako poznato pitanje. Bili su zločini s obe strane. U istom
14 trenutku.

15 P: Moje sljedeće pitanje: da li Vam je poznato, da li ste saznali da u
16 napadu u Škabrnju nisu učestvovala samo snage Jugoslovenske narodne armije, već
17 također i snage i policije, i Teritorijalne odbrane? Da li Vam je to poznato,
18 gospodine?

19 O: Poznato mi je sledeće: tamo su Hrvati izvršili neki zločin, a onda je
20 došlo do reakcije Jugoslovenske narodne armije i Srba koji su nas...na...sa tog
21 područja. Ne znam detalje, verujte mi, jer ja sam bio tada van Republike Srpske
22 Krajine i nisam detaljno proučavao ova dokumenta vezana za Škabrnju.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: I, gospodine, Vi prihvatate da u akcijama koje je poduzela JNA i
2 policija, i Teritorijalna odbrana u novembru 1991. godine u Škabrnji, da su te
3 srpske snage počinile zločine? Vi to prihvatate, zar ne, gospodine?

4 O: Ne mogu da prihvatim da je JNA bila srpska armija u to vreme,
5 gospodine. Pa, nemojte me na to nagoniti. To je bila jugoslovenska vojska
6 sastavljena od svih naroda i narodnosti. Čak je i jedan Albanac poginuo u
7 uniformi Jugoslovenske narodne armije. Ubili su ga hrvatski vojnici. Toliko
8 znam. I onda ne možemo reći da je to bila srpska armija.

9 P: Vi izbjegavate da odgovorite na moje pitanje, gospodine. Moje pitanje
10 je: u napadu na Škabrnju, koji su izvršili JNA, Teritorijalna odbrana sa
11 područja SAO Krajine i policija područja SAO Krajine, u napadu tih snaga na
12 Škabrnju u novembru 1991. godine počinjeni su zločini. Da li je to tačno,
13 gospodine? Vi to znate.

14 O: Čuo sam da su počinjeni zločini, a Srbi su samo u Teritorijalnoj
15 odbrani i u drugim jedinicama lokalnog karaktera. Opet kažem, JNA nije bila
16 srpska armija.

17 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, mislim da je ovo zgodan
18 trenutak za kraj.

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala lijepo, gospodine Whiting.
20 Završavamo sa radom za danas. Nastavljamo sutra ujutro u 9.00h.

21 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite, molim.

22 ... Sjednica završena u 13.46h.

23 Nastavak zakazan za petak,

24 14.07.2006. u 09.00h.

25

26

27

28

29

30